

Megjelenik a Társalkodóval minden héten kétszer: t. i. vasárnap és csütörtökön. Előfizetheti helyben a szerktő's kiadó tulajdonosnál urí utca 435dik sz. alatti Trattner-Károlyi ház első emeletén, egyebütt pedig minden királyi posta-hivatalnál. Az ausztriai birodalomba vagy külföldi tartományokba kívántató példányok aant csupán a bécsi cs. főpostahivatal utján történhetik a megrendelés. Az Ertesítőben mindenféle hirdetésny folyóvételk's pontosan közöltek.

A félév végéhez közelegetével szives tisztelettel figyelmeztetjük kettős testvér lapunk t. Pártfogóit előfizetés iránti minélelőbb intézkedhetőség végett, hogy nyomtatandó példányink száma iránt kívántatólag rendelkezessünk's iker lapunkkal hijány nélkül szolgálhassunk. Ezentul is m. Széchenyi István gr. ur együttműködésével's más jelesink, főleg szaporított vidéki levelezőink hozzájárulása mellett folytatandjuk mind a Jelenkor politikai hírlapot, mind encyclopaediai tartalmu folyóirat testvérét a Társalkodót. Ezek tovább is hívek maradnak a szinte 13 éves pályájokon tanusított irány-elvekhez, melyek mindenkor és minden szükséges és hasznosra nézve a fokenkénti józan haladásban, s bármi párt- vagy vélemény-árnyéklattól származik, de nemzeti s alkotmányos álladalmunk kétségtelen javára célzó tanács vagy terv illő méltatása mellett, a szelid, békes modoru's érdekegyesítő átalakításban, szóval az idealismust a realismussal — a mennyire sajtósági viszonyinknál fogva cél- vagy korszerű — boldogítólag összeolvastani törekvő politikai synthesisban öszpontosulnak.

Eddigi szokásunkhoz híven valamint 183% s 1840d. országgy végén, egy ígérletünk szerint a folyóén is kedveskedendünk tiszt. Pártfogóinknak a keletkezendő új törvényekkel, még pedig az érintett évekéhez hasonló 4rétalakban. Ertesítők mindennemű hirdetésjutányos díjért közöl. Az előfizetés marad az eddigi, t. i. félév postán és Budapesten házhoz küldve borítékosan 6, borítéktalanul házhoz küldve pedig 5 p. frt. Külföldre vagy bárhová az örökös tartományokba járatandó példányok iránt egyedül a bécsi cs. k. főpostahivatalnál rendelkezheti; bellöldre pedig az ország's kapcsolatos részei minden kir. postahivatalnál s nálunk Pesten urí-utca 453dik szám. Trattner-Károlyi ház első emeletén bármi biztos alkalom által, vagy szorgalom- és gyors- kocsí útján. Változó lakásuaknak legtanácsosb a szerkesztőségéni előfizetni. A cizmek t szatleiratu beküldetéséért könyörgünk, ez uttal is tisztelt szorgalmas levelezőinknek s közremunkáló ügyfeleinknek szives halánkat jelentve s a nemzet kalauz kegyei mellett további segéd gyamolításukat bizodalmasan kérve ki.

A Jelenkor és Társ. szerkesztősége.

FOGLALAT. Magyar- és Erdélyország: kinevezések, s előléptetések; Országgy. közlemény: (pótlék a 159d. frdi üléshez az e. kápt. követ reversalisokra vonatkozó beszédével; 162d. rd. orsz. ülésb a városrendezési ügy folyt. a városi felügyelőkrenéve személynöki nyilatkozat, 163d. frdi ülésb. a reversalisok fölötti tanácskozás; 163d. rd. orsz. ülésb. a városrendezési ügy folyt. a magyar körtös feletti intézkedés; B. követe módosítása a tisztviselő választásmódrá nézve; 164d. orsz. rd. ülésb. a városrendezési ügy folyt. a 361 §ig; 164d. frdi ülésb. a más választási átmenetel-mód; Legújabb: a jun. 22 és 24dikei ülések rövid vázlata mind két táblánál; esöd az országházi törvények iránt; hasonszenyvi orvosegyesület gyűlése; nemzeti színház; Rothschild jótéte; Tornamegy. czáfolat.)
A m e r i k a (lépés a' texasi szerződés ügyében; a' Rosas elleni háboru foly.)
S p a n y o l o r s z á g (hajócsapat Tanger ellen; lapok szaporodása.)
P o r t u g á l i a (ellenzéki lapok elleni szigorúság; főparancsnokság.)
A n g l i a (Az orosz czár Londonban léte s elutazta részletei; Irlandi számos gyűlés O Connel miatt; Byron szobra miatti pörügy.)
F r a n c z i a o r s z á g (zápor általi kár az iparműkialításban, haytli bizadás állapotja; a' francziák s marokkaiak közt kitört esatapaté.)
S v é d o r s z á g (jul. 11kén megnyitandó országgyűlésről elemkedés; a' király utazása.)
N é m e t a l f ö l d (az orosz czár Hágában.)
T ö r ö k o r s z á g (a' kormánycsapatoknak arnautákoni győzeme.)
E r t e s i t ő.

Magyarország és Erdély.

Öcs. s ap. kir. fels. az egrí főkáptalanál Har mos László pankotai főesperest székes főesperessé; Ferenczy József idős mesterkanonokot pankotai főesperessé, Lévay Sándor kanonokot sz. Péter egervári prépostját, név.; Bartakovics Adalbert eszterg. főkáptalanbeli kanonokot's a nagyszombati kerületben lelkiekbeni helyettest püspöki czímmel földiszitni; a' pesti kir. egyetemnél ürességben levő történeti tanárszékre Körmöczy Imrét, ugyane tudományak's az egyházi törvények kalcsoasi lyceumbeli tanítóját alkalmazni; Simony Istvánt a' nm.m.kir. udv. kamránál fogalmazó gyakornokot tisztibeli udv. fogalmazóvá; Zehenmayer Károly nagygyűlési bányaintézőt, kormányzó bányatanácsosi rangban erdélyi sóbánya-igazgatóságára; Grosschmidt Sándor debreczeni és 30ad-felügyelőt a' mármarosai kamraigazgatóságán első ülnökké kinevezni, végre b. Ambrózy Lajos m. k. kincstári tan. s temesi kamrai igazgatót udv. tanácsos ranggal díszesíteni kegy. méltóztatott.

Eck György, szászkaí ideiglenes bányamérnök ugyane' minőségben Rézbányára helyeztetett által.

Országgyűlési közlemény.

(Pótlék a' 159. orsz. frdi üléshez.) A' frdi válaszüzenetre, a' reversalisokra vonatkozólag, az e-i főkáptalan követe köv. nyilatkozék: Azok után, miket az annyira ostromlott reversalisokrol az e' kérdésbeni első üzenet tárgyalásakor a' 24ik orsz. ülésben mind a' dolog természetéből, mind a' történetirásból, s j e l e s e n a z 1790/1. 26. t. czikk alkotása történetéből, végre az ezután kelt legfelsőbb intézvényekből bővebben előadtam: igen rövid fogok lenni e' kérdés mostani újabb tárgyalásánál. Mellőzve minden egyéb e' 2dik üzenetben felhozott okoskodást, csupán azokra, mik a' reversalisokra nézve törv. szempontból előterjesztetnek, két észrevételt kívánok tenni: első észrevételem illeti azon körlevelet, mely az ismértes s a' reversalisokat pártoló 1792: sept. 25kei intézvény után ugyanazon évi dec. 24kén a' t. hatóságokhoz bocsátott 's mellyben a' t. RR. igen nagy erősséget helyeznek a' reversalisok ostromlására. Ezen körlevélre nézve már első előadásomban igyekeztem megmutatni, mikép annak azon értelmet, nem adhatni mellyet a' tek. FÖRR. tulajdonitnak, csak azért sem, mert annak ama szavai, hogy az 1781. türelmi rendelet után a' reversalisok használata megszűnt, egyenesen csak M. Terézia rendeletére irányoztatvák, mellyélfogva egyes házasságokat csupán reversalisok mellett volt szabad kötni. És maga a' fejdelem az üzenetben felhozott körlevél után csakhamar 1793. febr. 12. körlevelében az ismértes 1792ki intézvényre vonatkozólag azt ren-

delte: hogy addig is, mig a' reversalisokról általános szabály alkotatték, azoknak minden egyes esetei elintézés végett egyenesen legfelsőbb helyre terjesztesse. Ezen általános szabály pedig az 1807. oct. 24kén kelt intézvényben foglaltatik, mely a' reversalisokrol határozottan rendelé: hogy azokat, ha szabad akarattól s minden kényszerítés nélkül adatok ki, csakugyan fen kell tartani. Mind ezekből nézetem szerint annyit világos, mikép az üzenetben felhozott intézvény kérdéses szavait oda magyarázni nem lehet, mintha a' reversalisok használata 1781. év óta törvényesen megszűnt volna. Második észrevételem a' t. KK azon okoskodását illeti, melly szerint a' m. FÖRR. viszonyuzenetére felelve azt állítják: hogy a' reversalisok eltörlését az 1791: 26. törvényben maga 2dik Leopold fejdelem is bele értette; továbbá, hogy ezen állítás a' m. FÖRR. válaszában id é z e t t a ma resolutio által sem gyengítették, mellyet 2dik Leopold csakhamar az idézett törvény alkotása után kiadott. A' m. FÖrk e' tekintetbeni válaszákat két oknál fogva hiányosnak, és azért el nem fogadhatónak vallják a' t. Rendek: 1) azért, mert a' törvényt egyoldalul csupán a' fejdelemnek magyarázni nem lehet; 2) azért, mert a' m. FÖRR. Leopold resolutiójára világosan nem hivatkoztak. Az 1re mondhatnám, hogy 2dik Leopold király, mint a' vallásügy elintézésére országgyűlésileg megkért 's feljogosított arbiter, csakugyan legjobban magyarázhatta meg azon törvényt, melly az ő resolutiójából szórul szóra alkotott. Ezt azonban mellőzve, csupán azt jegyzem meg: hogy a' reversalisokra nézve a' sokszor idézett 1791: 26. törvénynek számos törvényhatóság által ugyanazon magyarázat adatván, m e l l y e t a n n a k Leopold a' kérdéses resolutio által tulajdonított, ezen magyarázatot már e g y o l d a l u n a k nem tekintetheti. 2dikra nézve pedig magam is úgy találok, mikép a' m. FÖRR. Leopold resolutiójára világosan nem hivatkoznak. Én azonban ezen hiányt már első előadásomban megelőzni igyekeztem, megmutatván hogy a' kérdéses resolutio 1791. nov. 17. Zólyom megyéhez és Breznóbánya városához intéztetett és eképszól: „In ordine ad reversales, occasione initi mixti matrimonii de educandis in fide catholica utriusque sexus prolihus datas SSma sua Mattas benigne decrevit: talium, cum illae lege abrogatae haud sint, vigorem quidem ultra conservandum esse: ea tamen ratione, ut dum de illarum validitate quaestio occurrerit, b. normalis resolutio sub 7 mart. 1786. cunctis jurisdictionibus intimata, sequenti modalitate pro cynosura sumatur: nimirum ut sub discussione idmodi objectorum non sufficiat notitia vel edictio praexistens reversalium, verum adhibita omni cura et diligentia subversantes et conjunctae cum extraditione reversalium circumstantiae exacte eruantur, ac debite examinentur: an quippe intervenientes reversales cum libero partium arbitrio et praemeditate extradatae, atque post consummatum matrimonium per correlativa signa externa confirmatae sint? Suapte intellecto eo, quod subtrusae, qualicunque vi extortae, vel statim post initum matrimonium reclamatae reversales pro invigoris haberi debeant; ac demum, si quaequam in casu aliquo specifico subversantur dubietas, illa altissimae decisioni submitatur.“ Többnyire azokhoz miket a' reversalisokról első alkalomkor bővebben előadtam, most is minden tekintetben ragaszkodom. A' kérdés mostani stadiumában ezután egy báró's főkáptalani követ így pontosítá össze a' tárgy velejét: Ezen egyes házassági áldást érdeklő kérdés, már két hongyülésben annyira meg van vitatva, az okok és czáfolatok mind két részről szóval és üzenetekben, válaszokban olly sokszor's olly terjedelmesen előadták, hogy ezután a' mondottak ismétlése nélkül felszólalni alig lehet. Az egyházi elvek támogatására, a' püspöki kar ezeken

alapult eljárásának védelmére annak idejében nem mulasztá el a' clerus, nem mulasztám el én sem szót emelni. Valamint az egyházi elvek e' tárgy iránt változhatlanok, ugy a' clerus meggyőződése is változhatlanul megmarad, és soha az egyházi szabályokkal ellenzésben nem fog találatni. A' kath. elvek nem azt hozzák magokkal, hogy az egyszer elfogadott's gyakorlatba vett forma változás nélkül megtartassék; hanem hogy az egyházi ügyekben, minőnek lenni az áldás nem tagadtatik, az összes egyház tanja és szabályai mint gyanánt tartassanak. Az összes egyház tanjának magyarázója, fő hirdetője's örje a' kath. egyházban csak annak látható feje volt mindenkor és lesz is; s erre példát mindenkor mutat. Ázsia, Afrika püspökei már az ókorban a' husvéti's keresztiségi kérdésre hódoltak ama római rendeletnek, mellyet a' többi egyház követett és most is követ, a' kihíresztelt szabad szellemű francia Fenelon, az állításit rosuló római bullát, érseki megyéje csodálkozására önmaga hirdette ki; nem említem Poroszország püspökeit, kiknek lépésit protestans fejdelem's protestans tudósok méltányolták. Most miután az egyház feje, az egyház összesége ez ügyben már nyilván nyilatkozott, ha püspökink a' régi eljárás mellett maradnának, hűségüket nem a' kath. elvek, hanem hibáik iránt tanusitnák. Kivánhatni é: hogy a' magyar egyház ezután akaratosan hibában maradjon's vissza ne térjen oda, hol az egész kath. egyház megáll, azaz: honnan soha nem kellett volna eltérnie?

162d. orsz. rd. ülésb. személynök ő nmlga a' városi elrendezés körüli tanácskozások folytatását tüzvéni napirendül, a' 99 §nál egy városi követ az örsereg-megemlítésit kihagyatni kívánta, mivel a' rendes katonaság felállításával ugy is polgárok fiait teljesítik linkább a' nemesség honvédelmi kötelességét. A' szerkezet azonban megtartott. 143. §nál a' nm. elnök figyelmezteté a' gyülekezetet, hogy a' városok elrendeztetése után fényes leendvén a' követi pálya, ennek elérésire hihetőleg ollyanok is fognak törekedni, kik talán a' követséget nem épen a' városok érdekében viendenék, azért most elején legalább csak polgári rendből választassanak a' követek. A' RR. azonban a' kerületi szerkezet mellett maradtak, ugyszinte a' 146 §nál is, noha ezen kivételi törvényt a' nm. elnök csak azért is kihagyatni kívánta, mivel ellenkezőre is vannak okok's kivált kisebb városokban, hol egyébiránt is alkalmas képviselőket találni nehéz, illy tisztviselők a' városnak igen hasznosak lehetnek. Megmaradt a' 153. §. is az elnöki megjegyzés daczára, hogy változó magistratusnál az intézkedés igen habozó fogva lenni's az egész tárgy jelenleg már azon stadiumban vagy on, hogy végeredvény után kell törekedni, mit ha nem kívánunk, inkább más-hoz fogjunk. A' főfelügyelő tekintetében megjegyzé ő exc., hogy itt már többet nem mondhatni, mint mindkét részről felhozott. Csak az üzenet argumentumira azt jegyzé meg röviden: miért nem olvasztja hát el a' megyéket a' főispán? A' városi elemekkel meg nem egyezik. Mellyek ezen elemek? Valóban ezen kapos a' kormány és municipium közt szükséges a' városoknál mint a' megyéknél. Fel akarják a' RR. menteni a' városokat a' h.-tanács és kamratóli függés-alól, s helyetle más köteleket alakítani nem akarnak. A' nyilvánosság's felelősség helyes intézetek; de az előbbi nemcsak ki nem elégítő mindenben, hanem azzal még sokszor vissza is élhetni; a' felelősség is szép dolog, de erre szükséges, hogy legyen, ki előtt feleletre vonni lehessen's ez épen a' főfelügyelő; máskép a' felelősség évekre terjed's tudjuk, mi szokott lenni következése illy esztendők után felelősségnek. Soha abusosokat szabályul felállítani nem kell, mert a' törvény mintegy ideálját állítsa fel az intézkedésnek, mellőzvé az egyes lehetó eltéréseket.

Ha engedelmessé nem tudunk 's' a' főrvény meg nem tartatását már előre feltesszük, akkor törvényt se hozunk. A' főispánok vagy főfelügyelők municipiumink felállítására óta azok egyik mellözhetlen kellékeinek tartanak; miért legyenek tehát a' municipiumokká fűlemeltetni szándékolt városok más helyzetben, mint a' milyenben a' megyék örök idők óta állanak? A' RR. több nyilatkozat után is az előbbinél maradtak.

163d. földi orsz. ülésb. a' fens. Nádor a' vallási tárgyat tüzte ugyan ki tanácskozási tárgyal, annak felvétele előtt azonban még a' FRR. válasza olvastatott fel az országgy. választmányok összealakítása 's' foglalkozásai tárgyában, mely is minden észrevétel nélkül elfogadtatott. A' vallás tárgybani üzenetek közül mindenek előtt a' mult országgyűlésről fenmaradt pontok tárgyalatását tüzte ki ő cs. k. fens.; minek következtében felolvasták a' RR. második üzenete a' vallásbeli közönséges sulyok 's' nehézségek tárgyában; 's' az ülést a' pontok elseje t. i. a' reversalisok feletti tanácskozás foglalta el. A' tárgy velejére nézve megvallották a' szónokok kivétel nélkül, hogy e' tekintetben már semmi újat nem mondhatni, sőt egy nm. kormányzó állítása szerint, újat és jót nem; 's' azért mi is e' tekintetben azokra utalunk, mik e' lapokban is már annyiszor elmondattak e' tárgy körül, mely mindkét oldalról ugys teljesen ki van merítve; de az ülés általános vázlatát, ugy a' kérdéssel rokon némely előadásokat mindazáltal közlendőknek véljük. A' tanácskozásokat egy megyés püspök nyitá meg hosszas beszéddel, mellynek a' törvények magyarázata körül felállított elve élénk ellenzést 's' a' szónokok bővebb nyilatkozását idézte elő, mely érdekessé vitát jövő számunkra hagyjuk. Sok oldalról pártoltatott egy m. kormányzó nézete, ki valamint előbbi alkalomkor, ugy most is a' reversalisokat csak privátszerződéseknél kívánta tekintetni, mellyek éppen e' tekintetből a' felek kívánságára felbonthatók legyenek. Mert miután a' reversalisok csak az egyik féljára adnak ki, az egyháznak itt semmi más közvetlen befolyása nem lehet mint az, hogy illy szerződések egyházi személy előtt köttetnek, mi más polgári szerződésnél is meg szokott történni, a' nélkül, hogy a' jelenlevő törvényes bizonyoságnak a' szerződés tárgyára valamely joga támadna. Miután a' törvény a' reversalisokról hallgat, egy újonnan hozandó törvénynek már csak ezen oknál fogva is vizsgálható ereje nem lehet. Ha pedig a' gyakorlatot tekintjük, méltán kérdezhetjük: van e' ennek jó sikere? 's' akkor kénytelenek leszünk megvallani, hogy az vagy igen csekély, v. igen drágán meg van fizetve, vagy éppen semmi. Az ország első statusa a' megyei gyűléseken méltatlanul támadtatik meg, az alárendelt hatóság nem engedelmessékedik felsőbb rendeleteknek, sőt azokat kigunyolja, üdvös eredmény pedig sehol sem szemlélhető. Mindezeknek vége leendő, ha a' reversalisok privátszerződésnek nyilatkoztattatnak 's' azért ezen nézete mellett marad tovább is. Egy gróf a' reversalisokat égbekiáltó igaztalanságnak nevezte 's' inkább minden törvény nélkül haza menni hajlandó, mint azokat multa törvényesíteni. Ez utóbbi kifejezést a' fens. elnök a' magyar törvényhozás tractatusival meg nem egyezőnek találta; mivel az egyes pontokra terjedvén, célravezető nem lenne a' megnyert jót el nem fogadni, mivel egy másik kívánatnak elég nem tétetik. A' reversalisok címzésére pedig egy püspök megjegyzé: hogy noha a' protestans vegyes házasságok az 1791: 26. t. cz. ben említve nincsenek, mégis számosak a' reversalisok, mellyeket egy evang. fél magának a' másiktól kiadatott a' nélkül, hogy azokat a' gróf égbekiáltó bűnöknek tartaná. Általában az egész ülés inkább publicisticeai disquisitiók 's' ittott személyes vitatkozások mint reversalisok lényege fölötti tanácskozások bélyegét viseli. Miután pedig a' többségnek a' reversalisokat multa fentartó akarata kétségtelen vala, az ellenvéleményük közül többen a' szám-elleni küzdést terméketlen igyekezetnek ismervén, minden további okoskodástól elállottak, 's' így már senki szólni nem kívánván, ő cs. k. fens. a' végzést a' reversalisoknak multa fentartása mellett mondotta ki, 's' egyuttal a' RR. et vegyes országos ülésre kérette meg, kik is megjelenvén, ő felségének a' felterjesztett névnapüdvözlésre megérkezett kegyes leirata olvastaték fel, mellynek tartalma magyarul: Öszinte és hálás kívánságokat, mellyekkel Kedvesség és Hűségtek nevem szentelt napjára előttünk tisztelkedtetek, atyai szívünket legtisztább öröm érzetével áraszták el, mert az Isten kegyelméből reánk bízott népek szeretetében helyzetjük foglalkozásink gyümölcsét 's' legfőbb boldogságunkat. Többnyire cs. k. kegyünkkel és kegyelmünkkel hajlandók maradtunk június 3kán Ferdinands. k. gr. Majláth Antals. k. Szögyényi Lászlós. k. Az elegyes ülés végével a' t. RR. te-

remében szokott másodszori felolvasás után a' nm. személynök az ülést elosztottak nyilatkoztatá.

163d. orsz. rdi ülésb. még folyvást a' kir. városok elrendezése tárgyában készített III. d. üzenet felett folyt a' tanácskozás. A' 216 és 217. §§ból a' „tanács” szót a' RR. azon oknál fogva nem vették kihagyandónak, mivel a' 250. §. szerint a' tanács hatóságában áll a' nagyobb fontosságú tárgyakat közgyűlés elibe utasítani, sőt azok sürgetős elintézésire a' közgyűlés összehívására szüksége iránt is határozhatni. A' 230. §. a' RR. által, minthogy a' felügyelők el nem fogadtattak, tovább is megtartott. Ugy szinte a' 231. §. is; mivel a' képviselők szabad választását az által megszoritottak nem találják, hogy midőn közgyűlésben az elnök jelen nem lenne, elnököt a' képviselők tanácsbelin kivül egyéb tisztviselők közül is választhatnak. A' 249. §. a) pontjára a' földi szerkezet elfogadtatott; minthogy az utasítás-készítést nem köteleességnek, hanem jognak ismerik a' RR.; joggal pedig élni vagy nem élni a' városoknak mindig teljes szabadságában fog állani; tovább a' c) pont kihagyatásában is megegyeztek; de a' d) pontot, miután a' közgyűlés folyamodás utján a' polg. képeesség felett itélend, egyedül e' helyen hagyják ki 's' azt a' 352. §hoz iktalják. A' FRR. azon kívánatához, miszerint a' tanács hatáskörének meghatározásánál a' város közzagdalkodása is említessék meg, a' RR. ezutal sem járultak; mert a' tanács hatóságának köre a' 270. §ban elégképpen ki van fejezve, annak egyenkinti előszámítását valamint a' FRR. ugy a' RR. sem találta szükségesnek. Azonban a' közgyűlések végrehajtásai illető földi szerkezet, mely a' 255d. §. után lenne beiktatandó, azon módosítással „hogy a' tisztviselők a' közgyűlés irányában felelősek maradnak” elfogadtatott. A' 257. §. után hozzáadott új §ban a' tanácsülésben ellenörködő képviselők hatáskörét a' RR. tovább is megtartandják; 's' a' FRR. javaslatát azért sem találták elfogadhatónak, mert akép a' tanács és többi tisztviselőre felállított felelősséget tisztán nem tarthatni fen. A' 259. §. szinte megtartott. A' 261. §. módosítása a' „ketős” szó kihagyása mellett elfogadtatott. 268. és 270. §§. pedig tovább is megtartottak, valamint a' 282 — 289 §§. is. Itt megjegyeztetvén: miképen ezen §§ban semmi olyas nem foglaltatik, mi általa' városoknak közzoktatásra eddig is gyakorlott felügyelése bármilyen módon meg lenne változtatva. Mindezen §§ra pedig, mellyeket a' kerületekben elegendőképpen megvitattak, csak a' Rendek általános, maradóna' határozott. Az utolsó §. bevezetővel azonban más térére lépett a' tanácskozás, mely a' napi renden levőt kis időre megszakasztotta. Ugyanis kir. személynök ő exc. a' tanácskozási teremről eddigi szokás ellenére magyar köntös és kard nélkül megjelent hallgató ifjúságot azonnal kitiltván, a' karzatra utasította. Elnök ő exc. a' magyar nemzetiség irányában tanusított figyelmét a' RR. általános helyeslése követte; 's' ez okból nem kívánunk azon vitatkozások hosszas előadásába bocsátkozni, mellyeket egyik követ-szónoknak azon kívánata szüle: hogy azon szabály, miszerint orsz. ülésekben magyar öltözetben tartoznak jelen lenni, miután a' terem újabb elrendezésénél fogva a' hallgatóság külön korlátokkal vagy a' tanácskozó testületől elválasztva, a' hallgatóságra ne alkalmaztassék annyival is inkább, minthogy sok idegen szokott megjelenni, kik magokkal magyar ruhát nem hordozhatnak. Megemlített tovább, miszerint a' hallgatóságban nem az a' legfőbb kívánat kellék, hogy magyar ruhában jelenjék meg, a' csendes hallgatás többet ér mint a' kard és Zrínyi-dolmány; mert illetlenséget ebben is szintugy lehet elkövetni: erre azonban válaszul adatott, miképen az ősi szokás és nemzeti méltósága megkívánja, hogy a' törvényhozó terembe mindenki nemzeti köntösben jelenjék meg; más nemzeteknél is vannak illy kivételes szabályok 's' azok is a' törvényhozó teremben sajátosság öltönyben tartoznak megjelenni, hát mi ázsiai nép, kik a' külső sajátosságoknak mindig nyomatékokot iparkodtunk adni, most midőn már olly kényelmessé vált e' nemzeti köntös, azt, ősi szokásunknál fogva, miért ne tarthatnók meg? mindazáltal az először felszólalt szónok véleményét, mint utóbb kifejté, nem is éppen arra irányozta, hogy a' hallgatóság magyar ruhában ne jelenjék meg, de miután már a' terem rendezés óta a' nélkül, hogy figyelmeztetett volna, gyakorlatában volt, annak most rögtön kitiltatását nem helyeselti; ha az illetlenséget követett el, kiharancsoltatik a' teremről 's' ez helyesen történik; de midőn valaki nem magyar ruhában jelenik meg 's' azért tiltatik ki, azt nem helyeselti; egyébiránt ha a' RR. kívánják, hogy jövőben a' hallgatóság magyar ruhában tartozzék megjelenni, arra hozhatni szabályokat, de eddig arra szabályok nem léteztek. Elnök ő excl. megjegyzé, miképen eddig nem vette észre,

hogy az ifjúság nem magyar ruhában jelenik meg, s mindig ellenkezőt tapasztalt, 's' megtörténhetett, hogy azok közt egy két nem magyar köntösű bujdoshatott, a' mellett ez uttal sem tiltotta ki a' teremről a' hallgatókat, hanem azt mintegy közhelyeslés következtében karzatra utasította. Még több megjegyzés is történt azokat elhallgatjuk, minthogy a' nml. elnök tetté tetszés követte 's' gondoskodásaért néhány követket is szavazott. Általérvén ismét napi rendre a' 294. §ban a' „képviselek” szót tovább is megtalák, a' 297. §hoz a' 230 §ban előadott ok miatt ezutal ragaszkodnak. A' 310. §t, mivel multkor előadottakat a' RR. megegyezve nem látják, szinte megtartják a' 311. §ra javasolt földi módosítás elfogadtatott. Ugy a' 321. §. is, de ez a' 313. §szal így olvastatott egy „312. §. Ezen biztosságok közül több biztosság e' is olvastathatik, azárvai, gazdálkodási és számvevőtosságot foglalatosságai mindazáltal egymással sohegyesíthetnek” 316. §. épen azon oknál fogva telt meg, mellyel fogva a' FRR. által annak módosítást ajánlatik. A' 316. §. után ajánlott 3 pótlék §§. az oldosítással hogy kis városokban, ha a' bírói eljárás vád tárgyakra száma nagyon csekély, a' bíraskodás bály által a' tanácsra ruháztatik; hol pedig szükséges, a' büntető törvénysek, a' polg. törvények szabály által választatik el. A' 324 's' utána követő új §t a' RR. tovább is megtartják. A' 340. §. utatott új §t, mely a' pénztárak iránti felelősségre van beiktatva, multa alkalommal kifejtett nézeteik s a' RR. tovább is megtartani kívánják.

A' 357. §nál B. ifjabb követe előadván, miként rect választásmód elfogadásával annak minden közzésit elvállalták a' RR. 's' hogy miután a' tisztviselővetlenül 's' nagyobb szám által választatnak, a' kijrészint a' választás gyorsítása, részint a' választó pontosítása 's' az érdekek egyensúlyban tartása te czélszerűvé sőt szükségessé teszi, a' 361. 362 's' 364. 's' ezekhez képest az üzenetnek ezekre vonatkozó pontjait is módosítandóknak véli ollyképen, h a' RR. üzenetükben jelenének ki: miszerint a' tisztviselők közzvetlenül 's' nagyobb szám által leendő választás miatt a' kijelölés czélszerűségét, szükségét elismindazáltal jöllehet már az előbocsátottakból vil helyen is nyilván kijelentik, hogy valamint a' vá képeesség meghatározására nézve az általok elfo módosításoknak ugy a' kijelölésnek is mellözhet tételeül tekintik a' közvetlen választást. De midőn abban, hogy a' tisztviselők választása a' kijelölte történjék, megegyeznek, szükségesnek látják, hog jelelés egy olly testület által gyakoroltassék, r polgárok többségének kifolyása levén, már ennél magában hordja biztositékát annak, hogy azt e' csak a' közjó érdekében fog munkálkodni. A' mód sokat az említett követékként ajánlá: 361 §. tiszt szék-tartás előtt legalább e g y nappal a' polgá közgyűlést tart és abban a' képviselők titkos szal tisztujítás-tartásra elnököt 's' a' kijelölés gyására küldöttséget választanak, mely kis városok közép városokban 16, nagy városokban 20 ta a' tisztujítási elnökön kívül, ki egyszersmind e' l ségnek is elnöke. Uj §. Vészerinti atyafiak a' n sógorok pedig az első ízig bezárólag e' kijelölés tagjaivá nem választathatnak. Uj §. Az ek lasztott elnök 's' küldöttség tagjai ezen tisztvá hivatalt nem vállalhatnak. Uj §. A' kijelölő küldő minden kijelölés szótöbbség szerint állapítatik n §. A' tisztujítószerk elnökének megválasztása vataláról minden tisztviselő lemond. A' tisztvá dejére jegyzőt 's' tisztügyészt a' tisztujítószerk ellyettesit. 363 §. A' tisztujítószerket a' választó nyítja meg. A' választás a' kijelölendők közül kiknek száma 3nál kevesebb nem lehet. Ha törv nincsen ellene, miről ha a' közgyűlés kívánja, a' ennek világosan számot adni tartoznak; vagy hi végképpen nem mond, ki m e l l y hivatalt a' leg tisztujításkor viselt, ugyanarra mindig kijelöl §. Ki szavazati általános t ö b b s é g e t nyert van választva. Ha nem találatik a' ki mellett e' vazáskor 'sa't. (megmarad a' régi szerkezet.) §§ra megvan az egység. A' 367 §hoz a' KH miután felügyelők behozatalában nem egyeztek vább is ragaszkodnak. A' 368 — 371 §§ra me egység. Az említett módosításoknál az elv a' parányi fractio kivételével elfogadtatott. Kik a tevék, azt hozták fel okul, hogy a' kijelölés szü elismerése könnyen használhatatik motivatiou ügyelő mellett, meg akarják várni: mi leendő so rect választásnak, sekkorra tartani fön a' nyila uj javaslat iránt; addig a' jelen kor. szerkezetet

ban jelenik meg, sőt ő megfogalmazta, hogy e-
 től a teremtés a hallgatósá-
 g megválasztásának követke-
 zés is történt, de a nml. elnök tettét nagy-
 ért néhány követ közö-
 smét napi rendre a RR.
 zót tovább is megtartot-
 adott ok miatt ezuttal is
 multkor előadott okai-
 k, szinte megtartják. A'
 as elfogadott. Ugy a'
 gy olvasztatott egybe:
 ül több bizottság egybe-
 kodási és számvevői biz-
 általt egymással sohanem
 azon okná fogva tartat-
 R által annak módosítása
 ott 3 póltek §§. azon mó-
 , ha a' birói eljárást ki-
 kely, a' bíróságok szá-
 k; hol pedig szükség ki-
 a' polg. törvényszéktől
 324 's utána következő
 ják. A' 340. §. után ik-
 iránti felelősségre nézve
 kifejtett nézeteik szerint
 vánják.
 te előadván, miként a' di-
 al annak minden követke-
 miután a' tisztviselők köz-
 választatnak, a' kijelölést
 , részint a' választók köz-
 nsulyban tartása tekinte-
 teszi, a' 361. 362. 363.
 zenetek ezekre vonatko-
 k véli olyképen, hogy a'
 i: miszerint a' tisztviselők-
 m által leendő választatá-
 égét, szükségét elismerik:
 öbocsátottakból világos, e'
 hogy valamint a' választó-
 zve az általok elfogadott
 ésenek is mellőzhetlen föl-
 álasztást. De midőn a' RR.
 asztása a' kijelöltek közül
 égesnek látják, hogy a' ki-
 gyakoroltassék, mely a'
 sa levén, már ennél fogva is
 annak, hogy azt e' joggal,
 munkálkodni. A' módosítá-
 t ajánlá: 361 §. tisztújító-
 g y nappal a' polgármester
 épviselők titkos szavazás-
 ot 's a' kijelölés gyakorlá-
 t, mely kis városokban 10,
 városokban 20 tagból áll
 i egyszersmind e' küldött-
 zerinti atyáinak a' második,
 zarárolag e' kijelölés küldött-
 atnak. Uj §. Az ekként vá-
 tagjai ezen tisztválasztáson
 §. A' kijelölő küldöttségben
 szerint állapittatik meg. 362
 k megválasztása után hi-
 lemond. A' tisztválasztás i-
 a' tisztújítószék elnöke he-
 széket a' választott elnök,
 kijelölendők közül történik,
 o nem lehet. Ha törvényes ok
 gyülés kívánja, a' kijelölők
 tartoznak, vagy hivataláról
 lly hivatal a' legközelebb
 rra mindig kijelölendő. 364
 ö b s e g e t nyert, az meg-
 atatik a' ki mellett első szá-
 a' régi szerkezet.) A' 366
 A' 367 §hoz a' KK. és RR.
 lában nem egyeztek meg, to-
 68 — 371 §§ra megvan az
 sításoknál az elv a' RR. által
 elfogadott. Kik a' kivétel
 gy a' kijelölés szükségének
 tathatik motivatioul a' fölfel-
 vární: mi leend sorsa a' di-
 tartani fön a' nyilatkozástaz
 en ker. szerkezetet megtart-

ván. Mások a' módosítások kiható fontosságánál fogva
 bővebb 's részletes megvitatás végett kerületi ülésre a-
 karták utasítani. Egy alföldi követ a' tisztújító bizottság
 tagjainak számát nagyra és sok helyütt p. o. kis váro-
 sokban impracticabilisnak látván, az három tagra javasla-
 különbség nélkül minden városra nézve csökkenteni.
 A' b—di indítvány pártolására szavazott többség, a'
 számra nézve a' b-i módosítást fogadta el, mi azonban
 némelyeket, különösbbe kik a' rögtön fölvételt ellen-
 zék, a' B által javasolt szerkezettől elfordított, kik a'
 számbani megállapodás esetére az elv melletti szavaza-
 tot is visszavonandónak nyilvánították. A' többség csak-
 ugyan B-r. módosítása mellett fogadta el a' b—di indit-
 ványt 's elnök ő excja annak kijelentése után, hogy az
 érintett módosítás köziratra adatván, holnap pontonként
 fog tárgyalatni, vegyes ülésbe vezette a' RRt. mellyből
 visszatérvén az érkezett k. válasz ujjalag kihirdetése u-
 tán d. u. 2 órákor az ülés eloszlott.

A' jun. 20kai 164d. orsz. rendi ülésben a' kir. vá-
 rosok rendezése tárgyábani 3dik ü z e n e t hitelesítése
 folytatván, a' b—di indítvány szerinti módosítások tár-
 gyaltattak, minek folytában Cs. érd. követe a' kijelölő
 testületnek a' polgárok összes számából leendő választá-
 tását indítványozá; egy másik vezérszónok pedig a'
 kijelölő küldöttség összeállítását körül rendelkező 361
 §t oda kívánta módosítani, hogy a' választók a' tisztújítá-
 s napja előtt egy héttel hívasanak össze 's e' két indit-
 ványt körül pontosultak a' szónokok véleményei. A'
 többséget elnök ő nmlga a' b-i szerkezet mellett jelenté-
 ki, min Cs. követe azon okbul, mivel sokan nem nyilat-
 koztak 's a' többség ezeknek is beszámításukból ered nem
 nyugodván meg, előadta: hogy míg egyenkint minden
 követ nem szavaz, az enunciationnak meg nem lehet törté-
 nénie; illy életkérdést, millyennek a' jelent tekint, pusztá
 maradjon eldönteni nem lehetvén. Cs. követének e'
 felszólalása hosszú sorát keltő az észrevételeknek, mel-
 lyek sokakat a' parlamentaritas sorompjai közül a' sze-
 mélyesség terére ragadtak, figyelmeztetés 's óra kellett,
 hogy az izgatottság hévpontjáról a' tábla egy része a'
 törvényhozó normalis hangulatára viszatérjen, midőn
 a' még nem nyilatkozottak hallgatásukat a' b—di szer-
 kezet elfogadására magyarázatni kívánván ő nmlga a'
 b—di szerkezet mellett monda ki a' határozatot, mely
 csak annyiban szenvedé változást, hogy a' 361 §ban
 az egy szám helyébe három tételt 's B. indítványára a'
 küldöttség tagjai száma az elnökön k i v ü l fog értetni.

E' napi orsz. rdi ülésben a' 44ik és 48ik §ra nem
 tételvén észrevétel, az 52dik §nál megjegyzé a' nm. el-
 nök, hogy most 's előbbi alkalomkor a' 3ik rész 2ik címé-
 nek 7ik §a megemlítettését sem károsnak sem fölös-
 legnek nem tartja, mert bármit mondjunk, ezen törvény
 nálunk minden statutiarius jog kuforrása, 's épen e' tör-
 vény mellett fejlődött ki a' megyei municipalis élet. Az
 elv nézve meglevén már az egység, kéri a' RRt: fog-
 adják el a' földi javaslatot, habár nem tartják is szük-
 ségesnek a' megemlítést, de abban veszély nem forogván
 fen, tegyék meg az egységnek ez áldozatot. Azonban
 a' RR. előbbi nézeteik mellett maradtak. Az 53dik §nál
 azon észrevételtevő a' nm. elnök, hogy az itt megemli-
 tett felelősségi kérdés igen messze vezethetne. Azért ne
 hogy illy fontos kérdés körül csak egy per incidentem
 legyen határozat, a' FRR. kivánságához állást jónak
 véli. Az eszme még nálunk nem fejlődött ki; megpendit-
 tetett ugyan néha itt a' felelősség eszméje, de törvényink
 által még ki nincs mutatva, 's azért azt törvényes kor-
 mányzási elvnek sem nevezhetni. Azon kifejezés „Hő-
 tanács utján“ azóta divatoz, mióta dicasterium létezik, az-
 ért tehát a' FRR. nézeteihez járulást ohajthatónak véli.
 De a' gyülekezet csak maradjon hangoztatott. A' szabá-
 lyok iránti 59. §. minden megjegyzés nélkül meghagyat-
 ván, de a' megyeházának a' városok rendőri tekintet-
 ben megemlítettését tovább is ellenző 64. §nál ismét
 felszólalt személynek ő excja azon összeütközésre fig-
 yelmeztetve, melly illy kivétel által a' két törvényhatóság
 közt szükségkép bekövetkeznék. Az, hogy visszaélések
 történhetnének, 's a' város felszólításának a' megyék ál-
 tal igazságos és méltányos dolgokban rendőri tekintet-
 ből is elégtétel fog adatni, olly argumentum, melly mind-
 két részről áll. A' városban lakó nemesség mindenét a'
 civilis törvényhatóság alá vetette, személyét, házait, va-
 gyonát, mindent, a' kiváltságos állásnak palladiumát oda
 engedték, egyedül a' megyeházát vették ki; 's tulajdon-
 képen e' megyeház mi legyen? kő és fa, mellyből épült,
 vagy azon ör melly kapujában fel-'s alá járkál. Ha a' me-
 gyé RRei mindig együtt volnának, akkor e' kivételnek
 volna némi oka, de ki marad ott egész nyáron át? Egy
 várnagy 's néhány katona. Illy emberek illy exemptiona-
 lis állásban nagy súlyt helyeznének, 's épen annak ferde
 felfogása miatt könnyen tettekre vagy elmulasztásokra

fakadnának, mellyek távolesvén a' megye akaratától 's
 meghagyásától, az egész városnak nagy kárt okozhatná-
 nak. E' szakasz második pontjára nézve is kétségtelen
 marad, hogy a' város ott, hol mint fél érdekeltetik, bíró
 nem lehet, 's azért ohajtaná, hogy a' FRR. kívánatának
 elégtéessék. Ez alkalommal e g y dunamelléki követ a'
 városokban levő szabad curiákra nézve a' régi viszonyt
 kívánván fentartani, utasításának erre vonatkozó részét
 felolvasta. De a' RR. minden pontra nézve előbbi néze-
 teik mellett maradtak. A' 89 §ban felállított új elveket
 a' nm. elnök némi tekintetben valódi hozzájárulásnak te-
 kintette; megjegyzé azonban, hogy a' birtok minimuma itt
 igen nagy tekintetbe nem jő, de összekötve a' közvetlen
 választással, nem remélheti a' FRR. hozzájárulását. Az-
 ért méltóztassanak a' RR. a' direct választásoktól elál-
 lani, a' minimumot pedig úgy elhatározni, hogy elfogad-
 ható legyen. Ez épen a' város érdekében kívánatos, melly
 azt hozza magával, hogy kinekinek legyen annyi cen-
 susa, melly mellett polgári jogait minden visszaélési ag-
 godalom nélkül gyakorolhassa. A' honorariokat e' te-
 kintetben könnyebben lehetne terhelni. Így tehát a' rendi
 javaslat két első pontjait lehetne elfogadni, csak ne kí-
 vánják a' direct választást, álljanak el a' választók mini-
 mumától 's állítsanak fel censust. Ezen elnöki kijelentés
 után ismételtetének rendre azon különféle nézetek 's kí-
 vánatok árnyéklati, mellyek már a' ker. tanácskozások
 alkalmikor t ö b b követ által utasításaiak következtében
 felhozta 's l a p j a i n k b a n i s k ö z ö l v e v a l á n
 a k , ' s m e l l y e k a' nagyobb , k i s e b b v . semmi
 qualificatiók, a' közvetett 's közvetlen választások 's a'
 minimum körül forgának. Egy tiszai követ, ki e' tárgy
 körül már előbbi alkalmakkor is eldöntő részt vön, a'
 kéttábla közelítése tekintetéből előbbi nézeteiből tete-
 mesen engedett figyelmeztetvén a' t. RRket, hogy ha ál-
 talok a' választásokra nézve felállítandó elvek közt oly-
 lyanok is találhatnának, mellyek statutanilag el nem fo-
 gadhatók, a' kormány e' körülményt a' választók szá-
 mának csökkentésére fogjahasználni. A' b) pontban meg-
 állapított 200 frtnyi minimumban megegyezik ugyan
 szónok, de város és város közt különbség ne tétessék,
 mert ez csak önkény lenne, 's kis városokban a' választó-
 k számát nagyon megszorítaná; pedig épen ott az egyes
 választó nagyobb befolyást gyakorolhat a' kisebb szám
 közt, míg a' nagyobb városokban az egyesnek befolyá-
 sa elenyészik a' nagy tömeg közt. Ha tehát nem akarunk
 ez iránt igazságtalanok lenni, az osztályzást elfogadni
 nem lehet, csak azért sem, mivel nagyobb városokban
 sem nem vagyonosabbak a' lakosok, sem nem nehezebb
 az élelemszerzés, sőt igen sok városban épen ellenke-
 zőleg áll e' viszony. Itt szónok a' már más alkalomkor
 általa 's mások által a' követek 's tisztviselők választá-
 sai közt kimutatott különbségre utalván, ez utóbbiakra
 nézve a' direct választásoktól kész elállani. Így csak a'
 szám csökkentetnének az elv megtartása mellett, ezen kö-
 zelités által pedig egység 's így siker remélhetők. A'
 választók minimuma kérdését akkorra kellene hagyni,
 mikor a' k. leirat érkezte után a' kormány eziránti szándé-
 ka tudva leend; mert ha a' RR. kívánatára áll, minek ak-
 kor a' minimum, mellynek szüksége a' felállított elvek
 szerint soha elő nem forduland; ha pedig rá nem áll,
 minek a' választók számát előre feltárni? A' census,
 igaz majd minden alkotmányos országban alapul szol-
 gál a' választásoknak, ám de nálunk nincs adózási rend-
 szer 's azért szónok az ugynevezett „System der höchst-
 ten Besteuerung“ itt megérteni nem akarja. E' rend-
 szernél legveszélyes az, hogy a' választói képességet
 mások vagyonától föltételezi, úgy hogy az, ki ez év-
 ben választói qualificatióval bír, azt jövő évben, habár
 vagyona változatlan megmaradt is, elvesztheti, ha mel-
 lette más dúsabb vagyonok emelkednek. Nagy baj a' je-
 len tárgyalásnál, hogy nem tudhatni: mit akar e' tekin-
 tetben a' kormány, 's így a' tractatusok bazisa hiányzik.
 Mi az előb felállított lakbéri alap helyett javasolt bir-
 tokbevallást illeti, ebben az adóztatásnak 3dik módja
 rejlik, t. i. a' jövedelem. Ez olly absorbens, hogy elfo-
 gadtatván, a' többi módra nincs szükség. Azonban itt is
 tartózkodni kell olly elvtől, millyen az önkéntes beval-
 lás, melly szinte csak önkényre vezetne, miután a' va-
 gyon kimutatása sokkal nehezebb mint a' lakbéré. Ál-
 talán véve nehéz e' tábla állása, mert noha a' városok el-
 rendezésénél a' FRR. szintegy érdekeltetvők, még is ha
 innen valami átküldetik, a' felső tábla a' coordinatiót
 olly bazisra állítja, melly némelyekben rosszabb lenne
 az előbbi állásnál. Állapittassék meg tehát érték-meny-
 nyiség, l a k b é r i s ha tetszik, de egyformaság legyen
 minden városban vezérelv; olvassuk le a' tanácskozók
 egy részét, de a' követválasztásoknál tartassék meg a'
 közvetlen választás, így aztán a' tisztviselők választá-
 sánál a' közvetett választásnak helye lehet. Ezek szerint

szónok a' kerületi szerkezethez nem járulhat. A' k
 kezett szónokok nézetei szokás szerint igen elá-
 Némelyek tökéletes suffrage universel kívántak
 200 ftban pénzaristokrátiát láttak. Történeti hivat
 a' római nép utolsó centuriájára, melly semmi kötele
 gel nem terhelhető, mégis polg. jogokat gyakorolt
 nálunk ollyanok rekesztetnek ki, kik leginkább vis
 status terheit, főleg pedig honvédelem tekintetében
 minimum megmutatja, hogy a' vagyoni qualificatio s
 ségtelen. Más részről megint megjegyezték, ha mi
 atól tartunk, hogy a' kormány a' fölterjesztettből
 dig csak a' neki kedvezőt szemeli ki, a' többit p
 megtagadja, úgy hagyjunk fel inkább mindennel.
 több szónok a' közvetlen választást szükséges fölté-
 nek állítá, a' többire nézve engedékenyebbek mutat
 ván. (Végét jövére.)

164d. frdi ülésb. napirenden volt az átmeneti
 fontosságu kérdése, melly a' legjelesb előadásokat i
 te fel 's kitünőleg egy fiatal grófét, kinek elveit 's kib
 tő szándékát magok a' protestans tekintélyek is hál
 ismerték meg. Indítványát nevezetes többség fogadta
 több szónok azon biztos reményt nyilatkoztatá, hogy
 tala nemcsak ezen, hanem más valláskérdésekre néz
 az annyira ohajtott kiegyenlítés következni fog. Fent
 ván e' jeles ülés részleteit jövő alkalomra, ezennel o
 az indítvány tartalmát jelentjük: 1) A' kathol. vallá
 egy törvényesen bevett vallásra 's viszont átmeneti kí-
 nó ebeli szándékát írásba foglalva, valamint egyre
 megvényben az illető járásbeli sz. birónak, városokba
 kapitánynak, két maga által meghivatandó tanu jelen
 tében 's két példányban beadni, más részről pedig tud
 don lelkészének egy példányban átküldeni vagy beny
 tani köteles. 2) Az illető világi tisztviselők a' folyar
 dás mindkét példányra a' benyújtás napját 's esztend
 följegyezni 's a' folyamodásokat azonnal hátrattal el
 ni tartoznak, 's ezen hátrattban napot és helyet rendel
 hogy előttük 's magok mellé veendő törvényes bizo-
 ság előtt, melly ez esetre nézve a' városban két taná
 beli, a' kerületekben pedig egy tbiró 's egy hadnagy
 end — ujjal megjelenjék. 3) A' megjelenésre a'
 szám rendelete szerint kitűzendő határnap 15 nap
 hosszabb időre, a' folyamodás beadásától számítva,
 terjedhet, melly határidő a' 2ik számban megemlített
 lági tisztviselők által az illető lelkésznek is jó előre a'
 gett tudtával adandó, hogy ha annak szükségét látan
 a' kihallgatáskor maga is jelen lehessen. 4) A' kitü
 határnapon a' folyamodó, az illető polgári tisztviselő
 ha megjelenik, az illető lelkész előtt két tanu jelen
 ben kihallgattatik, 's ha átmeneti szándéka mellett r
 rad, a' jelen voltak által aláirt bizonyítványt kap. 5)
 alispán 's illetőleg polgármester vagy kapitány, az
 mehetési bizonságlevél kiadása után az átmeneti es
 azon hitvallásbeli lelkésznek, melly valláshoz történi
 átmenetel, nemkülönbön azon vallásbeli lelkésznek, m
 valláson az átmenő eddig volt, ha az a' kihallgatás
 meg nem jelent, azonnal tudtával adja. 6) Azon tisz
 selők, kik a' 4. szakasz eseteiben az átmeneti kívánót
 hallgatták, megyékben alispán utján az egész eljárást
 lett a' m. kir. hto-tanácsnak kimerítő jelentés melle
 mind az eredeti folyamodás viszatartott másod ered
 példányát, mind pedig az átmeneteltől kiadott bizonsá
 levélnek másolatát is tudomás végett extra dominium f
 terjesztik; tulajdon hatóságuknak pedig évnegyeden
 az előkerült esetek lajstromát benyújtják. Az ülés c
 delutáni négy órákor oszlott el.

LEGUJABB: A' jun. 22kei földi ülésb. tan. tá
 volt: a' mart. 25kei leiratra készült rdi felírás-javas
 mellyre nézve gr. Sz. A. javaslatanyere többséget,
 szerinta' k. leirat elfogadtatván annak elvei alkalm
 t'assanak, a' felek egyezése föltétlenül legyen 's min
 ez esetbeli intézkedést fölöslegitlen, ha pedig egye
 nem történnék, a' magzatok neveltetése a' szülei hatal
 gyakorlók által intéztessék vagy végrendelet utján e
 közöltessék. Szintazon napi ker. ülés tárgya volt a'
 relmi 's kívánati vá'asztmány tudósítása. H. követe ind
 ványára, miszerint a' váltófelt. szék szőlittassék fel
 iránt, hogy a' felt szék a' váltótörvényekben tapasztalt
 jányokra 's miattok szükséges pótlásokra nézve észr
 vételeit megtevén, azokat a' t. hozással közölje, határo
 tatott: hogy személynek ő exc. által Nádor fng ő fe
 az illető t. széknek a' Rk kívánata teljesítésére felszó
 tása iránt kéressék meg. Ezután felveendő tárgysoroz
 tul kitűzetett 1) a' részek visszaesztatolása iránt ér-
 zett k. leirat; 2) a' frdi másod üzenet a' turmezel sére
 mek orvosoltatása ügyében; 3) a' frdi válasz a' bányat
 vényi javaslat iránt; 4) a' frdi másod üzenet a' bünt.
 vénykönyv iránt; 5) az országgy. szállások iránti vála-
 mány jelentése; 6) a' kereskedési választmány; mire a'
 relmi választmány jelentését folytatták; mellynek 2
 pontjánál az e. főkápt. követe az 1608: 1 t. cz. szer
 minden káptalan részire külön szavazatot számitatni
 vánt, miután ezen egyenkénti szavazás jogában a' kápt
 lanok 1825ig nem háborgattattak, indítványát párt
 többkaptalani követő a' választmányi véleményt, hogy a'

városokkal 's a rendi tábla több kiegészítő részével együtt a káptalanok is rendeztesse, néhány követ pártolta, néhány ostromolta; némely káptalani követ tulhívra is ragadtatott. Hosszas vita után szavazás által az országos választmány véleménye ez iránt, indítványi sorba tartozónak határozatott. Jun. 24kei ker. ülésb. a' részek visszacsatoltatása iránti leirat tárgyalatott, a' nyilatkozatok értelmében készitendő üzenet 's felírás javaslat Ghiczre bízott, mellyben egyttal orsz. választmány kiküldetése határozatott, melly az erdélyi országgy. kiküldöttel a' két haza egyesülése iránt munkálkodjék. A' banya t. javaslatban G. javaslata a' közzérül köziratba bocsátatott, a' bányavám (urbura) csökkentéséről szóló frdi javaslat elfogadtatott, de a' bányászékek felállítására 's hatósága iránti nem; a' tárgyalás a' 81 §ig jutott. Azon napi frdi ülésben a' főtábla belső oeconomiáját (t. i. az ülések több időig elmaradtát 's némely tárgyak erőszakoltatását) illető párészrevételnek a' főhg elnök részirül hatályos elosztása után a' gör. u. egy. sérelmei iránt készült javaslatok közül az első az evangelicusokranézve határozottak szerint módosított, a' többire nézve előbbi határozatok maradt.

Csöd-jelentés. A' Pesten építendő országház 's körültelet sétaliget (parque) tervének készítésére.

I. Általános tudnivalók.

1) Az országház Pesten az ugynevezett új-vásárpiaozra (Neuer Markt) tervezendő, mellynek hossza 100, szélessége 90 bécsi öl, szinterülete róna fekvésű.

2) Hogy e' térnek épen közepére, vagy hátrább és mi stlyben tervezendő legyen az épület? egészen a' tervező tetszésére 's belátására hagyatik. Mindazáltal:

3) Az egész térből $\frac{2}{3}$ részét többet az épület ne foglaljon el 's homlokzatának minden esetre a' Duna felé kell jöni.

4) Mindazon tér, melly ama piacon köröskörül a' kocsik szab. járáskeelésére kívántató helyet kivéve marad, czélszerű sétaligetté alakítandó, 's ép azért a' tervnek nemcsak magára az építvényre, de legalább főbb vonalokban a' sétaligetre is kell terjedni 's ezt magában foglalva előadni. E' tekintetből:

5) Mind a' hely színe, mind a' körülfekvő épületek alakja mértékarányosan lerajzoltattak, 's ezek könyomatban azok által, kik a' hely színeit meg nem nézhetnék Kolozsvár, Fiume, Bécs, Lemberg, Prága, Triest, Majland, Roma, Nápoly, Velence, München, Drezda, Lipcse, Berlin, Majnai Frankfurt, Darmstadt, Mainz, Hannovera, Páris, Brüssel és London városokban az e' végre elnökileg megkéretendő főkörmányszékeknek, vagy illetoleg ausztriai cs. k. követségeknél, polgármestereknél és olvasottabb újságok szerkesztőségénél — minden nehézség nélkül megtekinthetők.

6) A' termék és szobák alább meghatározott mekkoróságánál, ha az egyenmérték (symmetria) valami eltérést kívánna, ezekely különbség nem ellenezetik; a' többi alkalmak mekkorósága pedig csupán tájékozásul tétetik ki. —

II. Az épület kellékei: 1) A' főRR. számára egy terem, mellynek belső területe 150 ölet foglaljon magában; ehez jó két előszoba és egy ruhatár, egyenkint 20 ölet belső térrel.

2) A' KK. és RR. számára egy terem. ennek belső világa 170 ölet legyen. Ehez józinte 2 előszoba, egy ruhatár, oly nagysága mint a' főrendi teremnél kijelölve van.

3) A' vegyes ülésekre szolgáló egy nagy díszterem, — ennek belső világa 180 ölet legyen.

Ezen termekre nézve megjegyzendők: a) egymástól távol ne essenek 's a' közlekedés közük könnyű legyen, a' nélkül hogy a' beszéd egyikből a' másikba áthallassék. b) Ugy az ülések közlben a' termekben, mint a' termekből (több kijárás legyen, hogy a' tagok, ki és be a' tanácskozás megzavarása nélkül járhasanak. c) Szószék egyik teremben sem használattik, hanem minden tag helyéről beszél; tehát e' körülmény szolgáljon utasításul a' termék alakjának meghatározására. d) A z i z l é s hangzat (acustica) szabályira is tekintettel levén, mindenik teremben karzatok több száz személyre, több külön kijárással 's több szakaszra vagy nyílt páholyokra eloszthatólag alkalmaztassanak. e) A' termék világosságára és szellőzésére is figyelem fordittassék.

4) Mindegyik tábla számára, és így azok közelében tervezendő külön-külön egy 40 öles nagyságu tanácskozányi (conferential) terem külön-külön egy 16 öles nagyságu előszobával.

5) A' választmányok számára nyolcz 16 öles szobák, mellyek egy része földszint is lehet 's ezekből a' főntebbi 4d. szám alatt kijelölt termék mellett, egy vagy két szoba alkalmaztassék, 's minden két ilyen szoba mellé egy előszoba adassék.

6) A' főrendi elnök számára háztartással (m e n a g e) egybekötött állandó lakás nem kívántatván, hivatalos szobáji, mellyek a' főrendi terem közelében tervezendők — következéskül álljanak: a) egy terem 24 ölet b. vil. b) egy előszoba 9 ölet b. v. c) társalgási szoba 20 ölet b. v. d) 8 szoba, ezekből 4 szoba 9 ölet, 4 pedig 12 ölet fog lenni. e) két szoba a' titkok számára, mindenik 9 ölet b. v. f) Komornikszoba 4 ölet b. v. g) két inas szoba egyenkint 5 ölet b. v.

7) A' KK. 's R. elnöke hivatalos szobáji, mellyek a' RR. táblája közelében tervezendők, következéskül fognak állani: a) egy előszoba 9 ölet b. v. b) egy nagyobb terem 16 ölet b. v. c) társalgási szoba 12 ölet b. v. d) egy fogadószoba 9 ölet b. v. e) egy írószoba 6 ölet b. v. f) titkok szobáji 9 ölet b. v. g) egy kabinet 6 ölet b. v. h) két inas-szobából egyenkint 5 ölet b. v.

8) Az ország levéltárának kellékei e' következők: a) egy előszoba 8 ölet b. v. b) két nagy terem, mindegyi-

ke 34 ölet b. v. és különösen tűzbiztos. c) egy 9 ölet belső világosságú olvasószoba. d) egy 9 ölet szoba. e) levéltárnoki hivatalos lakásul egy előszoba 6 ölet b. v. f) két írószoba 8—9 ölet b. v. g) írkok szobáji 12 ölet b. v.

9) Országos pénztár számára az őrség közelében tervezendő: a) egy előszoba 8 ölet b. v. b) hivatal-szoba 44 ölet c) pénztári szoba 12 ölet d) írószoba 8 ölet e) ellenőri két szoba külön-külön 8 ölet f) pénzkezelők (cassier) számára 2 szoba külön-külön szinte 8 ölet b. v.

10) palotatisztalaka: a) előszoba 6 ölet b) négy szoba lakásnak, ezekből kettő 9 ölet, kettő 6 ölet b. v. c) konyha 6 ölet d) éléskamara 4 ölet.

11) Kapus lakása: a) előszoba 6 ölet b) két lakszoba, egyik 9 ölet, másik 6 ölet c) konyha 4 ölet d) éléskamara 4 ölet.

12) A' két tábla 8 jegyzőji számára külön-külön két szoba egy előszobával és így összesen 16 szoba, és 8 előszoba; a' szobák belső területe az elsőnek 10 ölet, a' kisebbnek 8 ölet, az előszobának 6 ölet, mellyek fele a' főRR., fele a' Rendek teremének tartozéka levén, ahhoz közelebb tervezendők.

13) A' táblai szolgák számára mindenik táblához két két szoba, egyik 6—7 ölet b. v.

14) Frisítőszerek (ára: a) konyha 6 ölet, b) hozzávaló pince, c) egy raktár és egy műszoba, mindenik külön 9 ölet b. v. d) egy esemegetár (Credenzt) 16 ölet.

15) Könyomati intézet: a) egy műszoba, a' hol 4 sajtó munkálkodhassék, 12 ölet b) egy konyha 6 ölet c) egy szoba az igazgató számára 8 ölet d) a' könyomati iratok készítésére két szoba, mindenik 6 ölet.

16) Gyorsírók számára 4 szoba, egyenkint 6 ölet b. v.

17) Tűzoltószerek rakhelyeül egy tágas szin, mellyben legalább 2 nagy fecskendő és 4 vízfordó szekerek megférjenek.

18) Közirat alkalmakor használandó egy 40 ölet nagyságu terem, melly földszint is lehet.

19) Örök szobáji 12 emberre 18 ölet 's egy a' főnök számára 6 ölet b. v.

Felhivatnak 's illetoleg kéretnek tehát minden ahoz értők különbség nélkül, hogy a' fenédekelt építvényekre nézve a' hely fekvéséhez, a' czél nagyságához, a' nemz. méltóságához és a' szükséghez képest alap-átmetszet 's homlokrajzokból álló minél tökéletesb' részletes tervet, ugyszinte az ennek kivitelére a' helybeli árhoz aránylag kívántató előleges, de pontos költség felszámítást is, melly azonban egy millió conventionalis forintnál többre nem mehet, elkészítvén, azokat ez érdemben országgyűlésileg kinevezett választmány elnökéhez, buzini gróf Keglevich János ur ö nmlgához — ki egy vagy más tekinteten kívántató felvilágosítást is készséggel adand — f. é. nov. utolsó napjág Pozsonyba bérmentesen eljuttatni sziveskedjenek; később érkezendő terv készítője jutalmat nem követelhet. A' tervek bizonyos jellegével (devisé) ellátandók; ugyanennek kell egy, a' tervező nevét magában rejtő lepeesélt levélkén is lenni. A' terv olly scálában legyen készitve, hogy 3 bécsi hüvelyk 10 a' homlokrajzban, az átmetszetekben pedig 20 bécsi ölet képezzen. A' tervzők arról is értesitettek, hogy Pest városról néhány mérföldnyire veres és fehér márvány is gazdagon 's alkalmas nagy darabokban található. Az elfogadandó terv készítője 800, az ehez legközelebb járó 200 darab cs. k. species arannyal fog megjutalmaztatni; a' jutalmat nem nyertek pedig beküldött terveiket megbízottjaik által visszavehetik. A' esőd eredménye ismét hírlapok útján is közhírül fog bocsátatni. — A' Pesten építendő országház tárgyában kiküldött választmány által

Tornamegyei közgyűlés folytatása 's vége.

Egyébiránt, ámbár a' f. é. Jelenkor 30dik számában megjelent 's czáfolatnak kereszttel rágalomra, mint álnév alatt közlöttre szót sem kellene vesztegetnem, mint-hogy az érdemes közönség ugy is tudja, kik szoktak másokat lesűl megátmadni: mindazáltal részint, hogy a' n. érdem közönséget felvilágosítsam, hogy a' már másod izben feltűnt czáfolat alá írott F. R. betűk álnevet jelentsenek, részint, hogy az ismételt sértegetéseket 's nemtelen gyanusításokat visszautasítsam; felőle szót tenni szükségesnek láttam. Ugyanis, híjában törekszik az epés tollu czáfoló a' közönséggel elhitetni, hogy Tornamegyében magány- vagy párt-érdek nem létezik, mert az első, hol emberek vannak, mindenütt van; a' másodiknak pedig, ugy hiszem lenni kell is; csakhogy néha az győz, melly a' közügyet az elsőnek rendeli alá, némellyikünk pedig a' másodikat testesíteni örömmel buzog. És valóban ha a' czáfolat is e' körül forogna, senkinek nagyobb örömet nem okozna, mint nekem; de láthatja a' nagy érdemű közönség, mikép az csupán személyeskedés 's csupán személy körül forog 's elég világosan kiténik belőle a' megbántottnak hitt hiúság gyermekies haragokodása; holott a' nehezeltet közlésből eredt félreértésre nagy részint a' szerkesztőség szándékaltalan adott okot, mint a' czáfolat alatti jegyzésből is kitétszik, a' kétréndbeli tudósításnak egyszerrei közlése által. Mi pedig a' czáfolatban olly kérkedve emlegetett 'közbizodalom' által fölem emeltek elleni fondorkodást illeti, kik ismérnek, jól tudják, hogy sem a' hivatalhoz minden áron nem ragaszkodom, sem soha még előlépni sem akartam addig, mig előttem becsületes uton hely nem ürült; más részirül pedig alkalmasint nem lenne néhez megmondani: hány hordóval lehetett ama' hany-

torgatott közbizodalom! Egyébiránt épen nem csudálkozom, hogy közlésem hitelességét akarja gyengíteni az epés czáfoló; de én nem tehetek róla, ha fontosabb dolgok közlése mellett, kevésbbé fontosnak találtam némelly nem igen erős viszhangu bizalom- kifejezés közlései; — a' városi munkálat 158dik §ára vonatkozó igazolása pedig a' követnek már a' tudósítás vagy is hírlapi közlés után jóidővel érkezett; a' mi pedig az eskütszések tárgyában szavazat-fentartást érdeklí, a' közlésben nem e' miatt volt említés téve, hanem az eskütszések elfogadása egyik fel-tételének nem utasítás szerinti előterjesztése miatt, mellyet azonban senki sem nyilvánított szándékos hibának. Végre nem mellőzhetem el szó nélkül a' már másodsor pengetett rabokkal dolgotatásruli gyanusítást 's megmondom, miben van e' dolog: ugyanis Tornamegyében mind ez időig szokásban van a' házi pénztár nagy terhére eső könnyebb vétségű rabokat nemcsak Torna városba a' legszegényebb lakosnak is, hanem a' közel helységekbe, a' kivívó felelőssége mellett, munkára kibocsátni, sőt az előtt a' tisztviselő jelentéstétel nélkül vitették ki, csupán a' mostani elnökség kívánja meg a' jelentéstételt, a' munkábér természetesen a' házi pénztárt illetvén: így használtam én is, de soha ingyen, némellykor rabokat szőlőbeli, mezei 's egyszer erdei munkára, azaz favágásra, de mindenkor megyei hajdu vagy biztos cseléd felügyelése mellett, és több munkás közt, olykor az éhség miatti keserves rimánykodásra, könyörületességűl is, azonban soha vas nélkül, hacsak távol-letemben visszaelés nem történt, így használták mások és alkalmasint az epés czáfoló nem legkevésbbé a' rabok munkáját, a' mi mellett némi rendtelenségnek alig lehet nem történni, 's épen ez indított engem arra, hogy a' mult téli gyűlésen szóba jöven a' rabok munkára kibocsátatása, én valék legelső és talán egyedül, ki a' raboknak más helységekbe magányosok munkára kibocsátatását ellenzém, de ezen hiv czáfolatból valahogy kimaradt. Egyébiránt annak csak örvendeni fogok, ha a' rabok igért biographiáját elkészíti czáfoló ur, csak élethű legyen, 's különösen ki ne maradjon belőle: kik használták a' rabokat vadászatra, folyó árnl olcsóbb körtésre, juhok őrzésére 's vitték ki a' bejött rabot rab-sága első napján, is tartották mind végig kívül 'sa't. No de ezek mind mult idők, 's mi e' részben is nagyot haladtunk, és a' ki e' részben egészen tisztá, vessen másokra követ. Lám a' nyilvánosság mily jó! ilyen régi aprólékos bajokat is megorvosol!

L. M.

Rothschild báró ur fővárosunkban létekor egyéb közhasznú adományai közt a' nagyérdemű pesti jótékony neogylet pénzalapját is évenkénti 100 pengő forintnyi aláírással nevelte, melly öszszeget folyó évre nagyságu Derra Anasztázné szül. Zoltir Mária aszszonyságnak mint azon jótévő egylet másod elnökönjének tustint kezeihez is szolgáltatva. Valamint e' jótékony adomány egyrészl emberszeretű adójának ismert nemesszivőségűt tanusítja: ugy a' fentiszttelt lelkes elnök-nőnek, mint értei közbenjárónak szivesbuzgóságáról tesz bizonyosságot, ki 23 év óta mint választmányi tagja 's 3 év óta mint másod elnökönje ezen emberszeretű jótékony neogyesületnek, fáradhatlan ügyekete által a' szenvedő emberség enyhítésére már olly sok jót 's hasznos eszközlőlvén, ez alkalommal sem mulasztá el a' fentiszttelt ajánló urat személyesen megkeresni 's kérelme teljesítésének legszabb jutalmát saját könyörületes és nemeskeblőségének öntudatában bizonyosan bőven fel-találalanda.

Hasonszenvi orvosok egyesülete. A' hasonszenvi gyógymódot követő orvosok második nagy gyűlése jövő július 25dikén veendi kezdetét, a' magyar tudós társaság teremében, mellyet nm. elnök ö excja, kegyes volte' czéla átgendéni. Az előleges ülés ugyanazon hó 24dikén délutáni öt órakor fog tartatni, midőn többek közt az is el fog határoztatni: mellyik nap szenteltessék a' hasonszenvi gyógymód halhatlan fölfedezője 's megalapítója emlékének. Minden ügybarát szivesen látatik. Balogh Pál titkok.

(Nemzeti színház.) Szombaton, jun. 29én Bartha János javára bérletszűnésel először: „MÁTYÁS DIAK“ eredeti színmű 3 szakaszban, dalokkal és tánczcal. Irta Berky, zenéjét Egressy Benjamin.

Nemzeti színház. A' Kölcsey Fer. „Hymnus“ ára érkezett 13 népmelodiai pályamű megbirálására, 's az illetonek a' 20 darab arany pályadíj odaitelésére, az igazgatóság által köv. t. cz. urak kérettek 's nyertettek meg, elnökül: Petrichevich Horváth Lázár, jegyzőül: Nádaskai Lajos; biráló tagokul: Binder Sebestyén, Brauer Ferencz, Kaiser Ferencz, Mátray Gábor, Schindelmeyer Lajos, Winkler Angelo, Vörösmarty Mihály és alulirt. Ezen t. cz. urak jun. 15kén öszszgyülekez-

vén 's bírálathoz fogván, legnagyobb örömmel tapasztalák: hogy az ideai pályaművek közt több igen jeles találtak, 's bírálalon alul egy sínes. A' 20 darab arany jutalom egyhangulag az első szám alatti, 's következő jeligés pályaműnek ítélte oda: „Itt az irás forgassátok érezt ésszel jözanon. K ö l c s e y” mint a' melly, a' mellett hogy magyar jellemű 's a' költemény szellemét leginkább megközelítő, a' két főkivátságát is t. i. a' melodiai egyszerűséget és himnusi magasultságot legerősebben egyesíté. E' mellett dicsérettel említendőnek ítélte a' pályaművek (13 közül hat) a' 3dik szám alatti: „Isten áldd meg a' magyart jó kedvel bőséggel. Kölcsey” a' 4dik szám alatti: „Szomorú a' magyar nótá”; a' 6dik szám alatti: „Szánd meg isten a' magyart” a' 11dik szám alatti: „a' ki a' széppel köti össze a' jót, az bölcs, az igaz poeta. Ez dicső érdem, 's ez az égi bélyeg a' remek elmén. Berzsenyi” a' 12dik szám alatti: „Önézés, te vagy a' diadalmos bére, nem a' díj. Kölcsey” 's végre a' 13dik sz. alatti: „Minden pálya dicső, ha belőle hazádra derül fény. Kölcsey” jelmondatuak. Ezen népmelodiák, a' nemzeti színház ének- és zenekara által betanultatván, nem sokára elő fognak adatni, midőn a' pályadíjnyertes és dicsérettel említett pályaművek jeligés levelei fölbontatván, a' pályanyertesnek a' díj is által fog adatni. Pesten, jun. 16kán 1844. Szigligeti titoknok.

Amerika.

(Hatalmas lépés a' texasi egyezmény ügyében. Rossas ellen a' háboru egyre foly.) Amerikai legújabb hírek szerint (maj. 21.) Tyler elnök jelentést tön a' kormánytanácsnak, miszerint a' mexicói öbölbe hajócsapatot küldje; Texas határin pedig gyalog 's lovas hadierőt állította fel, 's mindezt T e x a s esatlakozását siettető egyezkedés következtében mondják történnék, melly szükség esetén Mexico ellen fog használni. — Montevideoban a' francia sereg még mindegyre fegyverben áll 's a' háborut R o s a s ellen most már önállóság folytatja és saját felelőssége alatt. —

Spanyolország.

A' spanyol időségi sajtó négy új lappal szaporodék: a' Globo, a' Monarquia (absolut irányu kormánylap a' Reparador helyett) a' Voz de la razon (az ész szava) 's egy tréfatár Pobre diablo (szegényördög) czim alatt. A' spanyol kormányhajócsapatot készít Tanger ellen, mellyegyből különem apró hajókon kívül két fregát 's egy sorhajóbul álland. Az ellenségeskedés már régóta nyílt harcra tört volna ki, ha Anglia felvilágosító adatok sürgetése által az egészet ügyesen függőben tartani nem tudná.

Portugália.

Az ellenzéki lapok ellen megkezdett szigorú vizsgálat a' fővárosban még mindeddig sem szűnt meg. A' királyné férje a' neki szánt hadseregi főparancsnokságot csak ellen feltételek alatt szándékozik elfogadni: szaporitassék az összes haderő 25 ezer emberrel, ezek fizetése pontosan szolgáltatassék ki, egyszersmind pedig a' főhadvezér függetlensége a' hadministerség osztálykörétől függetlenitessék.

Anglia.

A' Devonshirei hg (oroszu udvarnái volt angol követ) a' czár tiszteletére f. h. Skán fényes lakomát adott Themse mellett fekvő gyönyörű nyárlakán, mellyen a' szász király, Albert hg 's tb. az összes diplomatakar, a' ministerség, tán az egy Peelt véve ki, főrangu hölgyek igen nagy számban valának jelen, 800 vendég volt hivatalos. Másnap délután 5kor a' czár a' Buckingham palotába ment búcsut veendő; a' királyné két gyermeket kéznél fogva vezetvén egész a' kocsihoz kísérte, Albert hg és Aberdeen gróf pedig egész a' tengerpartig, sőt Albert hg a' gőzösre szállító ladikba lévén csak az indulásra kész gőzös mellett vált el érzékeny ölelkedés közt ritka vendégétől. Álgyu robaj és az orosz nemzeti himnusz zengedelmei közt indult meg a' gőzös esti 7 óra tájban; a' partra gyűlt nép háromszoros, éljen! kiáltása mélyen meghatá Miklós czárt, ki érzékenyülve vevé le kalapját, 's jobb kezét mellére téve köszöné a' szives búcsút. Peel első ministert elutazta előtt a' czár külön látogatással tisztelte meg. Mondják a' bujdosó lengyelek felségállásokra rendezett tánczvigalmi jegyért maga számára 500 fant. sterlinget vagy is 5000 p. ftot küldött. — Peel a' p a r l i a m e n t e n y i l a t k o z t a t á, miszerint d. Carlos tervet közle az angol kormányval az Izabella királyné 's d. Carlos legidősb fija köztlétesítendő házasságra nézve. Minthogy ez ajánlatban d. Carlos a' spanyol trón iránti igényeiről nyilván nem mond le, az egész ügy vég-elődöntés végett a' spanyol kormányval minél előbb közöltetni fog. A' szász kir. Wellesley I. kíséretében e' hó közepe táján Skótzia-

ba szándékozik; visszatértekor Walest is meglátogatandó. A' tengeri kormányhoz parancs érkezett uj 9 hadi gőzös építtetése iránt. — Irland baráti f. h. Skán gyűlést irtottak Londonban, hol az illető főnök rendkívüli közgyűlés-tartásra határozottatott megkérteni, mellynek czélja lenne, Irland helyzetét komoly vizsgálatra venni, 's a' kormánynak Irlandra vonatkozó eljárását részletesen tárgyalni. Az aláírók közt már is 17 alsóházi tag szemlélhető. — Érdekes pörügy forog fen Thorwaldsen végintézetének végrehajtója 's a' londoni vámszedők közt. A' világszerre híres művész t. i. Byront ábrázoló óriás-alaku szobrot készíté a' westminsteri apátság emlékgyűjteménye számára. A' remekmű elkészült, 's Londonba el is küldetett; ámde e' közben azok, kik előbb e' műnek olly igen ö r v e n d é n e k, gondolkodozókká lőnek: ha v a j j o n t a n a c s o s é B y r o n szobrát a' nemzet i műemlékek c s a r n o k á b a n fölláztatni, minek az lett következménye, hogy az egész dolgot mintegy feledék, a' műszobor a' vámhivatalban maradván. Thorwaldsen végintézete felbontatásakor e' tárgy vizsgálatokat vont maga után, honnan kitéstett, miként a' kérdéses szobor a' vámintézet valamely nedves pónészes tárában évegek hevert, a' faburok lassanként elkorhadt, 's a' remekmű iszonyú csonkításokat szenvedett. A' műmaradvány átvételére felhatalmazott biztos végre azt nyere válaszul, hogy a' keresett szobor eltűnt nem tudni hova. A' pörügy sarka ott forog: vajjon tartozik e' a' vámintézet megtéríteni olly károkat, mellyek az illető tulajdonos vagy megbízottak által annak idejében kézhez nem vett tárgyak körül támadnak?

Az orosz czárról folyást igen sokat beszélnek az angol lapok, 's jóllehet mindenik saját színébe öltöztetve adja elő a' mondottakat, arra nézve mégis valamennyi megegyezik, hogy utazásának politikai czélja nem volt. Szintolly kevéssé lehet ezt azon élénk részvétben föllelni, mellyel némelyek állításaszerint Miklós czár az óriási fejlettségre magasult brittipar iránt viseltetik; mert a' czár Anglia ebeli roppantintézetek közül alig látogatott meg ez alkalommal többet kettőnél t. i. a' hajó's fegyvergyárt Woolwichben. Jun. Skán kedveit majd az egész udvar megjelent az olasz operában, hol a' magas vendégek örömrivalgások közt fogadtattak. A' nemzeti ének "God save the Queen (Isten tartsd meg király-nékat.) eljátszatása alatt még a' hölgyek is tiszteletük nyilvánításul mind végig állva maradtak. Nem kevésbé vala kielégítő az, Elsler-Taglionit' bája Cerito 'la Marola, táncza, melly a' különben komoly czárt helyeslő tapsokra ragadá. A' ritka látogató visszaszállítására kiállított, Feketesas' gőzös fődözetén pompás hajlék fogadá ö felségét, hol egyéb emlék-aprótságok közt leginkább figyelmet érdemelt Potter mintahorgonyának rézöntetű példánya, melly az angol hajóhadnál egyidő óta mind gőz-mind vitorlahajóknál sikerrel használtatik. — A' czár nyájas leereszkedését nem győzik eléggé magasztalni, mi hihetőleg azon tapintatnak is tulajdonítandó, mellyel fogva Miklós czár a' nemzeti nagyság érzetét több alkalommal tisztelő figyelemre méltatá. Igy a' Times szerint öfelsége alig értesüle a' felől, hogy a' Nelsonnek állítandó emlékpénzhiány miatt halad olly lassan, 's imo azonnal rendelést tön, hogy nevében e' czélra minél előbb tetemes összeg fizetessék ki. — O'Connell iránta' részvét napról napra erősebben nyilatkozik. Dublini hírek szerint Irland érsekei 's püspökei meghagyák a' kath. pap-ságnak hogy O'Connellért ünnep 's vasárnapokon nyilvános könyörgés tartassék. O'Connell' selítéltársai hirszerint lemondának azon felebbviteli jogról, melly nélfogva ügyöket a' felsőház elébe lehet vala terjeszteniök, mi azonban valósulásra vár. Hírlik, miszerint a' legközelebbi lázongások következtében a' keletindiai társaság hadsergénél az egyidőre eltörlött testi büntetést (a' kilencz águ korbácsot) vissza fogják állítani. A' jun. 10kei mint említők alsóházi rövidülésben don Carlos ajánlata is tárgyaltatott. Lord Palmerston kérdezé: ha vajjon az angol kormány ugy küldé e' át az ajánlatra vonatkozó iratokat Spanyolországba, hogy egyszersmind kinyilatkoztatná, miként a' kérdéses ajánlatot czél- 's jog szerűnek tartja, vagy pedig az átküldés minden szorosabb nyilatkozat nélkül történt. Peel válaszóla, miszerint Anglia kormánya e' carlosi ajánlatot legkisebb helyeslő nyilatkozattal sem támogatá, mivel ugy van meggyőződve, hogy ezen terv által, ugy mint az jelenleg áll, Spanyolország nyugalma nem éretnék el. Az Éjszakamerika 's Nyugatindiak közt állomásozó angol hajóhad a' san Juan de Nicaragua-i kikötőt mart. 30ik óta ostromzár tartja.

Franciaország.

Az indiai új helyettes kormányzó Sir Henry Hardinge e' hó közepe táján érkezett Párisba, utját Calcutta felé Marseille, Malta, Alexandria és Káiron keresztül folytatandó. A' királynái tisztelgésekor Guizot és lord

Cowley szinte Neuillyben voltak. Az ideai nagy iparműkiállítás tetemes károkat szenvedett a' hirtelen támadott dühöngő 's jéggel vegy. zápor eső által, melly a' fedelen átzuhanván 2 lábnyi vízzel árasztá el a' roppant bódé vertagyagu földjét, mikivált a' szövetekben nagy kárt tett. A' király személyesen jelent meg, hogy a' romboló elemgyász következményit szemléltethetné; az illetők hatályos eljárása által azonban a' dolog olly gyorsan rendbe hozatott, hogy már másnap ismét megnyitattott az intézet. Hangos panaszok emelkednek minden oldalról azon czéliránytalan költsékeztetést illetőleg, melly nélfogva az öt-ötévi nagy iparműkiállításra kiváncsító faépületek minden illyes alkalommal 400 ezer frankba kerülnek. Nem lenne é sokkal czélszerűbb mondják 's a' nemzet dicsőségével egyezőbb, habár két három milliónyi költséggel a' Louvre egyik szárnyát fölépíttetni, 's ez által a' hazai ipar emelkedését biztosítani?

A' lázadás Hayti minden részeibe elhatott, 's a' feketék győzelme többé kétségbe sem vonható. Siettető az események vég kifejlődését a' katonai kormány erőszakoskodása; ugyanis a' minisiterelnök parancsából katonai védelem mellett illy értelmű kiáltozásokat lehet közhelyen hallani: „le az alkotványnyal, le az alkotvány barátival! a' képviselő tanács eloszlatva lön, 's a' népképviselők erőszakkal elfogatva közlegényekül valának fellépni kénytelenek. E' közben a' feketék ereje egyre nőtt, 's a' déli részekben nyert győzelmek után Port-au-Prince ellen indultak. Általános rémület lépé meg ezen hirre a' mulatokat 's legtöbben a' feketékkel egyezkedést kezdék rebesgetni; mi több rendbeli alkudozások után leginkább Pierrot tábornok közbenjárása által létre is jött. Az ősz Guerriera veterán tábornok a' feketéknél majus 3kán tartományi elnökké kiáltott ki; ugyanez nap Dumesle volt minisiterelnök elfogatott, 's az új ministerség — az eddiginek tagjai, Dumeslet kivéve, mind meghagyatván — megállapítottat. A' keleten táborozó Hérard minden pillanatban félhet a' sereg önkéntes feloszlásától.

Lamoricière tábornok két rendű levele maj. 30ról mutatja, melly hirtelen válhatik a' látszatos béke vérengzésé. A' külön osztályu marokkai csapatok ugyanis egymás közt meghasonlának, 's eleség és szükséges nélkül levén, nemcsak a' közel vetéseket pusztíták, hanem apróbb csapatokba is vegyültek egymás közt. E' villongások csak az által csilapultak némileg, hogy az ellenséges osztályok ideigleni szabadsággal elbocsáttatni rendeltettek. Lamoricière ezen seregoszlató rendeletnek, melly maj. 25kén vala életbe léptetendő, nem igen híven seregeit legjobb rendben, folyvást beljebb vezette. Mulik folyamánál egyszerre előbukkan a' marokkai lovasság, 's a' tábornok minden oldalról száguldók kezdik izgatni. A' csata jó három óranegyedig mindkét részről nagy tüzzel folyt; végre néhány francia zászlóalj lovasadás hirtelen rohanással az ellenség sorait megszagatván a' vérengzésnek véget vete. Az ellenség körülbelül 50 holtat hagyott csatatéren; a' francziákbul mintegy 30 lön megsebesítve. E' csatapéteinek, mint kivilágolt, egy részben a' marokkai vallási fanatismusa, nagyobb részben pedig egy marokkai császári rokonnak a' francia tábornok közel láthatni ohajtó vágya volt szülő oka.

Svédország.

(Julius 11kén megnyitandó országgyűlés feletti elmélkedések.) A' megnyitandó országgyűlés felől, melly minapi kir. rendeletnél fogva maj. 20ról jul. 11re halasztatott, a' D. Allemanda lap ugy vélekedik, hogy az Svéczia évkönyveiben egyike lesz a' legnevezetesebbeknek, mert alapos remény táplál, miszerint a' mostani jó irányu felvilágosult kormány, a' nép őszinte szándéku képviselőivel közremunkálólól olly dolgokat döndet el, mellyek egyes megoldatásától függ nagy részben Svéczia jövődjé, 's mik által számos visszaszállás magátul megszünik. Fölszólitja tehát válaszó honf. tanusit, hogy a' különböző rangfokozatuk ellenében tanusított pártszellemtül búcsut vevén, nemes önmegtágadással járuljanak a' haza oltárához. Amaz egykor érintett hir, mint ha az elhunyt király, hű szolgáját és barátját Brahe grótot, végintézetében érdemeihez képest jutalmazta volna meg, mind ekkorig nem valósult, 's Oszkár király elkövet mindent, hogy néhai atyjának ezen majd hihetlen feledékét jóvá tegye, atyja barátját több módon ügyekezvén kitüntetni. Igy közelebb atyjának gyémántokba foglalt arczképével ajándékozta meg, ezenkívül azon számos hivatalon kívül, mellyeket visel 's miktől egyenkint hűz fizetést, egyszersmind egy katonai kerület főparancsnokává tevé 3 ezer r. tallér fizetéssel, sőt mi leg több saját magány- pénzarából évenkint Gezer r. tallérban fizetendő nyugpénzre tisztelte meg, de a' kormány-

dolgokbani befolyástól, mint ezt Károly alatt egész mértékben gyakorlta, ezután is távolítva marad.

A királyt utjában mindenféle lelkesedéssel fogadta a nép. Ő nagy költség nélkül utazik, egészen mint egy magányos ember. Tudva van, hogy Svécziában a postalovakat parasztek szolgáltatták s általában a postállomások közönséges paraszti udvarok. Illy udvarokon a király utjában több éjszakát töltött, és közönséges asztallal is megelégtelt. A királyi asztalteríték itt tekintetbe sem jöhet, miután a magas utazó, a paraszti közönséges vas villájával költötte el ebédjét. Az egybegyűlt néppel nagyon barátságosan mulatott, s hozzájárulásokra való tekintet nélkül leereszkedett és szüköségeikről magát értesítette. Egész országszerte egyedül ezen halatansító szavak zengenek: „nekünk olly királyunk van, ki ezen szavakat „jog és igazság“ nemcsak czimerén de szívében is viseli.“

Németalföld.

(Az orosz czár Hágába visszaérkezett, onnan sz. Pétervárra menendő.) Az orosz czár jun. 10kén esti öt órakor londoni utjából Hágába visszaérkezett. Junius 11kén a czár tiszteletére nagy hadiszemle tartatott, mellyen a czár s a király több főember kíséretében je-

len volt. Rajnai lapok szerint a czár még az nap délután egy órakor, Braunschweigen és Berlinen keresztül Sz. Pétervár felé elutazott. Tudjuk hogy e rendkívüli gyorsutazást Alexandra nagygnő halálos betegsége okozza.

Törökország.

(Kormánycsapatoknak az arnautákon nyert győzelme. Uj botrányok.) A porta csak minap értesíté a nagy hatalmak követit azon ketrendü győzelemről, mellyet m. hó 13 és 17kén a fellázadt arnautákon nyerni szerencsés volt. Az első összecsapás volt Krisova mellett, hol az albániaiak kemény ellenállásuk daczára is legyőzettek, s holtakban százat, foglyokban szintannyit vesztek, de a kormánycsapatok veszteségét még nagyobbnak mondják. Krisovában a győztesek erős őrcsapatot hagyván, magok a táborba visszatértek. A második és sokkal fényesebb győzelmet Omer pasa nyerte Uskup előtt, melly város csak tartós vérontás után került török kézre. Több mint 300 albániai maradt a csatatéren, s a megsebesítettek száma még egyszer annyira tétetik. Foglyok közt találtatott a lázongok egyik előbb kelő főnöke is, ki megsebesítve jutott a győzők kezei közé, s Omer pasa parancsára tüstint kivégeztették. Ujabb tudósítások nyomán azonban úgy látszik,

mintha a zendülők főereje nem egyedül Uskupban volt, hanem valóságban Kalandereh előtt volna összpontosítva, hol is az arnauták nevezetes hadierőt szándékoznak kifejtetni elannyira, hogy a pasa tekintettel levén eddigi makacs tartásukra, mint arra is, hogy a legerősebb állomások még birtokukban vagnak, nem meri őket megtámadni, miglen serege bizonyos számra nem szaporodik. A fővárosból naponként más más csapatok indulnak a nyugtalanított tartományok felé, s a porta azzal hízelt magának, miszerint a rendbontókat nem sokára megfékezendi. E közben a sokszor említett tartományokban iszonyu embertelenség dulong, s ördögi mesterségüket vadabball üzik mint valaha, Drinápoly, Philippopolis, Nisch és Walissa környékéről retentő hírek szállongnak. Aggastyán vagy gyerek, korra nemre ott nincs tekintet, szörnyek lépteik, aszonyok, v. ha azok nincsenek gyermekek fertőztetése, egyházak pusztítása napirenden s gyilkolásaik kétségbejítő véres nyomot hagynak magok után. Mind ez az ottani keresztényekre nézve nagyon kínos helyzet, mert habár a török kormány tulnyomóságra vergődven szigorú rendszabályhoz nyuland, addig mégis sok vér fog omlatni, mig ott a csend és béke tökéletesen helyreálland.

ÉRTESÍTŐ.

Gőzhajók juniusi járása

Bécs és Pozsony közt: „Duna“ nevű gőzös indul naponként reggeli 6 órakor Pozsonybul Bécsbe és visszaindul ugyanazon napon délutáni 4 órakor Bécsbul Pozsonyba. Pestről Pozsonyba és Bécsbe mindennap reggeli 7 óra s 10 perczkor. Pestről Mohács s Eszékre minden csütörtökön reggeli 4 órakor. Továbbá: Pestről Zimony- és Drenkovába minden kedden és pénteken reggeli 4 órakor. Pestről Giurgevo s Galaczon át Konstantinápolyba oláhország. oldalon jun. 14 és 28án; Pestről Viddin, Rustuk és Galaczon által törökország. oldalon Sztambulba jun. 7. és 21én. Végre Pest, Buda és OBuda közt jár napközben minden két órában Buda gőz minden nap.

A Pestről Pozsonyba és Bécsbe menő gőzösök a Buda városi lakosok kényelme végett ezentul a bomba-térnél megállnak s ott a t. cz. utazókat felveszik. A nagyobb pogyászokat egy nappal előbb Pesten az ügyszobában térítvény mellett kell feladni, s ha csak lehetséges, az utjegyeket is ott váltani. Pesten junius 15öjén 1844. A Gőzh. hiv.

Hirdetvény.

A nm. magyar udv. kamra részéről hozott végzés következtében a sávári kir. sávári főigazgatóság által ezennel közhírré tétetik, hogy f. cz. jun. 28dik napján az herleini vagy is ugynevezett ranki fürdő helységében hat egymást követő esztendőre, ugymint 1844. esztendő november 15ö napjától egész 1850dik év octob. hónap 31ig bezárólag s következő a Keczer-Peklini koronai uradalomhoz tartozó kir. haszonvételek árverés utján haszonbérbe ki fognak adatni. 1) A herleini (ranki) fürdő, hol több tetemesen ömledező ásványos források találhatók, minden hozzá tartozandó épületekkel, fürdőszobákkal, egy jó térszel és szép tánc- s ebédlő-teremmel, korcsmáltatási és husmérési joggal, azután 9/8 holdnyi szántófölddel és 8 3/4 holdnyi réttel. 2) Licsérdi korcsma és pálinkaház, szabadtalok és husmérési joggal, valamint 10 holdnyi szántófölddel és 1 holdnyi réttel. 3) A mudróczyi korcsma szabad italok és husmérséssel, 1 3/8 holdnyi kerttel 25 1/2 holdnyi réttel. 4) Vörösvágási (Cserveniczai) egy kecskémalom 1 holdnyi szántófölddel és 3/4 holdnyi réttel. Azok kik ezen haszonbérletben részt venni akarnak, az 15ö és 4dik pontnál azonban a zsidók kizáratnak, valamint az 15ö és 2dik pontnál a nyilvános árverés mellett még írásba foglalt és bepecsételt ajánlatok (offertumok) is elfogadhatnak, — kötelesek 1) Az herleini (ranki) fürdőért 85 fából e. p. álló bánatpénzt, és 851 fából álló biztosítékot az egyiránt kiküldési ár mellett 2) A licsérdi korcsma és pálinkaházért 34 fából álló bánatpénzt, és 335 fából e. p. álló biztosítékot. 3) A mudróczyi korcsmaért 10 fából álló bánatpénzt és 93 fából álló biztosítékot. 4) A vörösvágási malomért 5 fából álló bánatpénzt, és 45 f. ből e. p. álló bizto-

sítékot, és pedig bánatpénzt egy általában készpénzben, biztosítékot (cautio) azonban, mellynek is egy évi haszonbérlet egyenlőnek kell lenni, akár készpénzben és status-kötelevényekben, vagy pedig lekötött hitelesen megbecsült, a biztosítéknak kétszeri árát érő, és minden betáblázástól ment javaknak lekötöztetése által letenni; biztosítékot vagy kezességeket a nők is kötelesek aláírni. Mind az írásbeli ajánlatok, mind pedig len az árverési és szerződési föltételek iránt bővebb felvilágosítást lehet a sávári kir. sávári főigazgatósági valamint a peklini kir. uradalmi írószobájában megszerezni. Sáváron, apr. 12kén 1844. évben. 3-3

Haszonbérlet.

Szathmár - Németi sz. kir. város tanácsa részéről közhírré tétetik, hogy f. e. Julius 4kén tartandó árverésen a városban Szamos - folyó mellett levő serháza; főzés és mérhetés jog f. e. november 1től három évre haszonbérbe leszen kiadandó, a midőn is 362 ft 36 3/4 kr. e. p. bánatpénzzel ellátva a kívenni szándéklók meghívhatnak. Kelt Szathmár - Németiben 1844. majus 4én tartott tanácsgyűlésből. 3-3

Napi rendben levén a hamis váltólevelek gyártása: alulírt, magam s gyermekeim biztosítására, nemkülönben jó lelkű hitelezőimnek megnyugtatóására, ezennel ünnepélyesen kinyilatkoztatom, hogy minden forgásban volt váltóimat (kivéven azon egyet, melly Delhaes Miklós úr rendelkezése 1843dik évi October 2án 5000 pgoról kiadva általam elfogadtatott, mellynek azonban egy része már lefizettetett) magamhoz váltván, és így valamennyi váltói tartozásomat kifizetvén, — többé semmiféle váltólevelem, hol bármily kötelező minőségben, akár mint elfogadó, akár mint kibocsátó, akár forgató állanék, nincsen; és azért ha ezen ovásom s nyilatkozatom ellenére bármilyen váltólevelek nevem alatt akár jelenleg léteznének, akár ezentul keletkezendhetnének, — azokat ezennel mind hamisaknak, álnokul utánoztaknak és így érvényteleneknek nyilván kijelentvén, magam és családom megrottására koholtaknak nyilvánítom. Melly nyilatkozatomat tettes Pestmegye elébe íterjesztvén, kötelesek érzem magam ezt e törvény szabta nyilvános uton is mindenkiül tudatni. Kelt Pesten jun. 15én 1844. Vadasi Jankovich Miklós 3-3

Uj vásárok.

Futaki gr. Hadik Gusztáv es. kir. kamarás s alezredesnek mint tek. A rad gyében keblezett Szemlak mostani földesurának résziről ezennel közhírré tétetik: hogy ő es. kir. fels. mult 1813. évi dec. 21kérül kiadottt kegyelmes kiváltsági levele által nevezett Szemlak helységet mezővárossá felemelni s akként benne esztendőnkint három országos s hetenkint egyegy héti vásár tarthatását megengedni méltóztatván, azon kegy. kiváltsági levél fentiszelt Arad vgyének folyó 1814dik évi 1öjtmás hava 18d. s következő napjain tartottt közgyűlése alatt

minden ellenmondás nélkül kihirdtetett legyen, következzé annak értelmében az érintett három országos vásár közül az első a Judica vasárnapot két héttel megelőző, második a sz. Háromság után két héttel és s végre a harmadik szinte az imént említett sz. Háromság után tizenkilenc héttel előforduló hétfői napokra essenek, vagy is az aradi országos vásárok előtt mindenkor két héttel legyenek tartandók, az érdeklött héti vásárok pedig minden héten keddi napra határozottak. Minek folytában a legelső országos vásár Szemlakon, melly alatt a Maros vize folyván, különösen a gabonaszállításra nézve igen kedvező kinézeteket ajánlhat a vevők eladók és kereskedőknek, folyó 1844k évi junius hónap 23án leszen megkezdendő. Mellyre tehát az eladók s venni szándéklók illeendően meghívhatnak, annak kijelentése mellett; hogy ez esztendőben előforduló országos s héti vásárok alkalmikor a megjelenőkül semminemű vám szedetni nem fog. Kelt Szemlakon majus 21kén 1844. A szemlái uradalom tisztartói hivatala által. 3-3

Korcsma-haszonbérlet.

T. Csongrád megyehelyi Szentés városának 4 belső s 2 külső vendégfogadóban és ben a városban bérleendő magános házaknál 36 csapszékben gyakorlándó korcsmáltatási s illetőleg vendégelési jogai, mindegyik fogadó s korcsma iránt külön s egyenkint tartandó árverésen folyó 1844. novemb. 15ö napjától kezdődő három egymást követő évre haszonbérbe fognak adatni. Az árverés határnapja s helye leszen f. évi Julius 23dikán Szentés városa közházánál. Bánompénzzel a belső nagy fogadó a nézve 200 a dombi Csillag s Serház nevű belső fogadókra valamint a Kuzsori külső eszárdára nézve egyenkint 50; a Vekeri eszárdára 100; végre a magányos házaknál nyitandó korcsmákra nézve egyenkint 20 p. forint határozottat. Övópénzzel a szerződéses aláírásukkor tüstint 1/4 évi illető haszonbérletet a városbírói s jegyzői hivatalnál meg tudhatók. 2-3

Árverési hirdetvény.

A Jász-Kun-kerületek tulajdonához tartozó s Kecskemét városához egy állomásra fekvő Páka pusztán folyó 1814dik évi jul. 17kén az ott levő nemesített ménésből 16 darab négy és négy éves eszödör, 5 darab paripa, 20 darab anyakanca és két darab két éves kanczacsikó mint számfellettiek leszenek közárverésen készpénz fizetés mellett eladandók. 3-3

Csöd tanítószékre.

A királyi zágrabi tudományos Akademiánál — Mikusay János tanítónak a nagyváradi kir. Akademiához általtételel — megürült physikai-mezőgazdasági és természet-történeti tanítószékre, a pesti kir. tudományos egyetem bölcselkedési kara előtt tartandó eszöd határnapja folyó évi aug. 15ö napjára van kitűzve. Kelt Pesten majus 10kén 1844. Szoblahói Pálma Elek a pesti kir. tudományos Egyetem jegyzője s. k. 2-3

Fürdői haszonbérlet.

Buda sz. kir. főváros tanácsa részéről közhírré tétetik: hogy Tabánban létező, e fővárost illető Rudasfürdő, melly 29 kádfürdőből, egy ásványos ivóforrásból, 10 kisebb és 1 nagy kőfürdőből, 3 párolgó fürdőből, a hozzá tartozó beszálló vendéglő és kávéházból, 31 szoba ből, mellyeknek legnagyobb része butorokkal van ellátva, több konyhából és pinczéből áll f. e. augusztus 21én 6 egymásután következő évre 1845dik évi aprilis 10 napjától kezdvén haszonbérbe kiadandó. Az illető árverők, kik bánatpénzzel 1480 ft p. p. letenni. és 8000 ft. p. p. kezesség fejtében (cautio) hitelesen bebizonyítani kötelesek, f. e. augusztus 21kén délelőtti 9 órakor a tanács ülésben tartandó árverésre ezennel meghívhatnak, a feltételek pedig időközben is a kebelbeli városi számvevő hivatalban megtekinthetők. Budán 1844. évi apr. 29. 2-3

Haszonbérletli hirdetvény.

Szab. kir. Kassa városa tanácsa részéről ezennel közhírré adatik: hogy ezen itt alul feljegyzett haszonvételek 1844dik évi Julius 17k napján reggeli, 10 óra tájban az ezen városi udvarház teremében tartandó árverés utján a többet ígérőnek bérbe adandók: u m a forrai malom 1844. nov. 1jtől 1847. october utolsójáig bánatpénz 88 ft. pgor. — A forrai vendégfogadó 1844. nov. 1jtől 1847. october utolsójáig bánatpénz 89 pgor. — A garadnai vendégfogadó 1844. nov. 1jtől 1847. october utolsójáig bánatpénz 42 pgor. — A szebegnyi korcsma 1844. nov. 1jtől 1847. october utolsójáig bánatpénz 22 pgor. — A bérlevél feltételei e város számvevő hivatalánál megtekinthetők. 3-3

Csöd orvosi hivatalra.

Sz. kir. Zombor városában a főorvosi hivatal ürességbe jövén, melly hivattal 300 pengő forintbeli évi fizetés van összekötve, ezen hivatal elnyerni kívánók erkölcsiségök s orvosi képességöket igazoló hiteles bizonyítványokkal ellátandó folyamodásukat szabad kir. Zombor városa nemes tanácsához f. évi Julius 15ö napjáig küldjék be. Sz. kir. Zombor városa 1844. évi majus 14kén tartott tanács-üléséből. Sz. kir. Zombor városa főbírája, polgármestere és tanácsa. 3-3

Jurikowich család

tagjait ezzel értesitem, hogy az 1643. évi Junius 7kén Jurikowich Ádám s. számára kelt nemeslevél történetesen kezembe került, mi iránt velem bérmentes levelekben értekezhetnek. Kassán Junius 17én 1844. Hammersberg László ügyvéd. 2-3

Árverési hirdetvény.

T. Ságly László urnak, tek ns Heves vgyben keblezett Dornánd helységben a csinesai dűlőben egy tagban levő 38 hold szántóföldje, és szükség esetében több is f. 1844dik évi sept. 12kén a helyszínen bírói árverés utján a legtöbbet ígérőnek el fog adatni Kelt Dornádon jun. 12én 18144. évben. Okolicsányi Gusztáv s. k. Berete Ferencs, k. mint végrehajtó bírók. 2-3